

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajane v Gorici v tobačarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekašcu po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računije se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Krvava žaloigra v Beligradu.

Grozni konec kralja Aleksandra in njegove soproge Drage je tak, da mora pretresti vsakogar, v katerem bije še količkaj čuteče srce. Vsak človek, ki ne dopušča, da bi imel pri njegovem počenjanju jedino in odločujočo besedo le njegov razum, ki hladnok. no računajoč z okoliščinami neusmiljeno potepta vse, kar se postavlja po robu njegovim špekulacijam, marveč ki prepušča tudi človeško čutečemu sreč nekaj besede, ne more drugače, nego da nejevoljno zmaje z glavo ter da globoko obžaluje način, na kateri se je storil konec Obrenovicem v strašni noči od srede do četrta v beligradskem dvorcu. Vsak človek, v katerem ni še popolnoma okamenel čut usmiljenja, se nehote povpraša, ali bi se Srbija ne mogla na drug način znebiti kralja Aleksandra in njegove soproge Drage, posebno pa, ako je res, da so se že vsi Srbi naveličali nepremišljenega počenjanja kraljevske dvojice, katero bi dovedlo prej ali slej srbsko državo do popolnega propada. Torej o tem, da je bil skrajni čas storiti konec neznosnim razmeram v Srbiji, o tem pravimo, je bil prepričan vsakdo, ki je s paznim očesom sledil dogodkom zadnjih let v ti nesrečni državi. Ali z načinom, na kateri se je ta konec storil, se pa nikakor ne morejo vjemati oni, katerim ni srce še popolnoma okamenelo in ki so prepričani, da ni bil popolnoma izključen vsak drugi poskus storiti nesrečnega kralja Aleksandra in kraljico Drago neškodljiva. Posebno pa nastane vprašanje, ako sta bila v tem pogledu jedina srbski narod in srbska vojska. Taki in jednaki čuti nas obdajajo, premišljujoče o vsem tem, kar se je dogodilo v noči od srede na četrtek v beligradskem dvorcu, in kar ne najde para v zadnjih stoletjih, kar nas pa nehote živo spominja nekdanjega rimskega imperalizma in njegovih pretorijancev.

Bodisi pa temu kakorkoli, gotovo je vsakakor, da grehov, ki so povzročili to grozno katastrofo, ni imel vseh na vesti kralj Aleksander, marveč da so bili to tudi v veliki meri grehi njegovega očeta Milana, katerega dedščino je prevzel Aleksander v najkritičnejših časih. Sploh ni ga kmalu človeka, ki bi se bil rodil pod tako nesrečno zvezdo, kakor se je rodil kralj Aleksander. Vše v najmlajših

letih, komaj 13 let star, prepuščen je bil samemu sebi. Žalostne razmere, ki so vladale med njegovim očetom Milanom in njegovo materjo Natalijo, vplivati so morale gotovo jako neugodno na njegovo vzgojo. Njegov oče Milan, največji pustolovež prejšnjega veka, udan je bil vsem strastem najnižje vrste, bil je brez vsakega značaja in skozi in skozi podel. Prizadejal je svoji visoko izobraženi in plemenito čuteči soprogi Nataliji toliko žaljenj, da je bila tudi ona večkrat prisiljena reagirati na vse to, kar je z njo počenjal moralno popolnoma propali Milan. Zaraditega prišlo je pa med njima pogostokrat do jako burnih prizorov, katerim je bil priča tudi takrat še jako mladi Šaša, na katerega niso taki prizori gotovo dobro in odgojevalno vplivali. Da je zadostil njegov oče svojim nebrzdanim strastem, potreboval je ogromne svote denara, katere je jemal iz državnih blagajnic, ki pa niso bile posebno dobro z denarjem preskrbljene in se je morala vsled tega država pogostoma zadolževati pri zunanjih državah in denarnih mogotcih. Da se je pa to lažje dogodilo, spravljal je Milan na važna državniška mesta samo svoje kreature, več ali manj demoralizirane ljudi, ki so z Milanom vred žrle iz državnih blagajnic. Če se je pa denar porabil v take namene, zanemarjala se je javna uprava v vseh svojih panogah, zanemarljive so se razne prepotrebne naprave, od katerih je bilo odvisno ljudsko blagostanje.

Bili pa so v Srbiji možje, ki so vse to videli in kateri so ljubili svojo rodno domovino in svoje brate. Zato so pa nastopili celo javno proti takemu postopanju kralja Milana in njegovih kreature. A gorje jim je bilo, kajti kralj Milan preganjal jih je s kruto silo in neštevilno takih mož ječalo je po srbskih ječah. Mnogo njih pa je živelo tudi v prognanstvu. Ali srbski narod začel je odpirati oči in nejevolja postajala je vedno splošnejša. Zdaj sta prišli še nesrečni vojski s Turki in pa ona z Bolgari, ki sta nprtili Srbiji velikanskim stroškom in je srbsko prebivalstvo ječalo pod visokim bremenom raznih davščin. To priliko so Milanovi nasprotniki porabili, da so med narodom še bolj podkurili nevoljo proti kralju. Kralj Milan si ni bil svest svojega življenja, čeravno je iskal pristašev zdaj pri jedni, zdaj pri drugi stranki, da bi pozornost od sebe odvrnil ter da bi

se le stranke prepirale med seboj. Ali ta igra ni mogla trajati dolgo časa in nevarnost za Milana postajala je od dne do dne večja. Kralj Milan se je naveličal takega življenja in dogovoril s svojimi nasprotniki radikali novo ustavo, se odpovedal v prilog svojemu sinu, naročil regenta in obrnil Srbiji hrbet. Nekaj mesecev pozneje sredi poletja 1889. je bil mladi kralj Aleksander v samostanski cerkvi Jiča pri Kraljevu maziljen za kralja. Tedaj ni imel niti 13 let. Tih, resen in zamišljen je sedel pri prvem obedu mej regenti in ministri, zapuščen od svojih roditeljev. Vrnil se je v Beligrad, vladali so drugi, sam pa je nadaljeval svoje študije. Tako so potekla prva tri leta njegove vlade.

Na krmilu so bili radikali. Prvi regent Ristić je vodil posle v dosedanem tiru, na tihem pa pospeševal razpad radikalne stranke. V dobi teh borb je pa umrl soren general Protić; radikali so že mislili, da so zopet na vrhuncu, toda Ristić jim je prekrizal račun in odpustil radikalni kabinet. Na krmilo je prišla liberalna vlada, skupščina je bila razpuščena in bil se je eden najljutejih volivnih bojev.

V tej hudi stiski je prišel radikalcem na pomoč razkralj Milan, ki se je začasno spravil z Natalijo in dobil od nje 100.000 frankov drobiža. Ostavil je Pariz in prišel v Beligrad je takoj prišel z radikali pogajanja glede proglašenja Aleksandra polnoletnim. Poskus se mu je kmalu posrečil in na tihem, brez vednosti regentov in ministrov, je bilo vse pripravljeno za izvedbo državnega prevrata.

Dogodek sam je bil sledeči: Kralj Aleksander je ravno dostal zopet semestrarno izkušnjo in slavil zmago v krogu regentov in ministrov. Sredi obeda pa pride h kralju njegov pobočnik in mu zašepeče na uho: "Vse je pripravljeno!" Tedaj se pa dvigne mladi kralj in nagovori prisotne z naslednjimi besedami: "Gospoda regenti in ministri! Odgovornostipolne službe ste opravljali z največjo vnemo in zato vam izražam svojo kraljevsko zahvalo. V sedanjih zamotanih in težavnih razmerah se mi pa zdi nujno potrebno, da sam prevzamem vladne vajeti, in prosim Vas, da se odpoveste!"

Kralj je po teh besedah ostavil dvorano, kmalu nato pa je oborožena sila prisilila regente in ministre k odpovedi in jih proglasila za ujete. Radikali so

prišli na vrhunec na vseh mestih in dr. Dokić, bivši vzgojitelj, je postal ministerski predsednik. Aleksander je postal polnoleten in vladal dalje enkrat s to, drugič z drugo stranko. Najnovejša prememba ustave je bila menda že peta v dobi njegove vlade.

Povratak kralja Milana in njegova smrt sta dogodaka, ki sta še vsem v živem spominu.

Dne 21. julija 1900. pa je presenetila vso Evropo vest o zaroki kralja Aleksandra z 39-letno bivšo dvorno damo kraljice Natalije, hčere nekega Panta in njegove žene Lunjevica, Drago ndovo Mašin.

Ta zaroka se je izvršila v kljub odločnemu odporu kabineta, Milana in Natalije in kralju je bilo dobro znano, da bo ta korak služil njegovim nasprotnikom kot dobro sredstvo za agitacijo. Vsled tega izdal je na narod obširno proklamacijo, v kateri je hvalil vrline svoje zaročenke, napovedoval veliko zakonsko srečo, ki ga čaka tembolj, ker je zaročenka iz naroda. Prva posledica zaroke je bila demisijska Gjorgjevičevega kabineta in razkralja Milana kot armadnega poveljnika. Vsi nasprotni poskusi so bili brezuspešni in dne 9. avgusta 1900. se je vršila poroka. Draga je zasedla prestol in s tem videla izpolnjene svoje namene. Njen upliv na kralja je bil neomejen. Kdor ni bil z njo, je bil neusmiljeno odstranjen. Toda kmalu so se čule vesti o razporih v kraljevi rodbini. Znane so njene intrige in sleparije, s katerimi je vzbudila v narodu nado na prestolonaslednika; z nečuvno prefriganostjo je znala odstraniti vse zapreke. Vse svoje ljudi je preskrbela z masnimi službami, zase v pariški banki založila veliko svoto in le brata Nikodema Lunjevico še ni mogla preskrbeti s primernim mestom. Toda tudi to je znala doseči pri svojem Aleksandru. Določeno je namreč bilo, da se Lunjevica o prvi primerni priliki proglasi za prestolonaslednika.

V ta namen so se tudi izvršile zadnje volitve v skupščino pod groznim pritiskom vlade tako, da so prišli v skupščino samo taki ljudje, ki bislepo služili kot orodje Draginim naklepom in bi proglasili brata kraljice Drage, Nikodema Lunjevico, za prestolonaslednika. Ta bi bil najhujši udarec ugledu srbske države in srbskega naroda in izcimiti bi se znala celó domača mejsebojna vojska, ki bi

LISTEK.

Nocoj je prav lep večer!

Veseloigra. — Priredil Soški.
(Dalje.)

Drugi prizor.

Mirmidaj in Dirindaj.

Dirindaj: (vstopi in reče vznemoljen.) Proklete stopnice! Še malo in polomil bi si bil vrat in noge. (Položi ključ na omarico.)

Mirmidaj: Ako bi bil vedel, da me obišče kdo danes še po polnoči, bil bi se bolje pripravil na to. — (Zapazi, da so vrata odprta do kraja.) Oprostite, ali pride še kdo za vami?

Dirindaj: (maha z mokrim klobukom, ga dene na umivnik in prisloni k umivalniku tudi palico.)

Mirmidaj: No, sedaj mu bom moral biti še ponižen sluga! — (Postavi svečnik na pisalno mizo in zapre vrata; v tem odpre Dirindaj okno.)

Dirindaj: Uprav vis-à-vis! — Šmentrana Špela!

Mirmidaj: (zapre za njim okno.)

Torej stanuje uprav vis-à-vis? —

Dirindaj: Jaz obupam!

Mirmidaj: Kaj?!

Dirindaj: (hodi sem in tje.) Meni ne odpreti?! — Škandal! — Ako ne bi bilo tako pozno, mislil bi, da ni nikogar doma. (Mirmidaju, ki se pomika vedno za njim in drgne z brisalko pod.) Kaj pa počenjate? (Umakne se na desno.)

Mirmidaj: Rad sem na suhem. Mislite-li, da sem Noetova barka, — vi — personificirani vesoljni potop? —

Dirindaj: Ako se ne motim, imam pravega cepca pred seboj. (Stopi zopet k oknu.) Vse temno v mojem stanovanju. —

Mirmidaj: (vzame meh in zapiha ogenj.) Zakuril bom, da se poprej posušite...

Dirindaj: (Zá se.) Kaj naj skeptam iz tega, — to bi bilo grozno! (Hodi razburjen gori in doli.)

Mirmidaj: Prijatelj, glejte, kako živahno plapola ogenj, — to vas bo po-

mirilo. Precej čez polnoči je vže; kako bi bilo, ako bi poskusila malo spati? —

Dirindaj: Spati? — (Sleče svršnik in ga vrže na posteljo.) Rad bi spal, a zdi se mi nemogoče.

Mirmidaj: (potegne hitro svršnik s postelje in ga obesi čez stolec.) Oprostite, postelja je za-me, ne za vašo suknjo.

Dirindaj: Kaj, imate-li samo eno posteljo?

Mirmidaj: Ne potrebujem jih več.

Dirindaj: (Zamišljeno.) Meni ne odpreti!

Mirmidaj: (kažoč na naslonjač.) Tu boste spali izvrstno.

Dirindaj: (omahne v naslonjač.) Če bi to dopustil nemir v mojem srcu.

Mirmidaj: Torej — lahkno noč! (Zleze v posteljo.)

Dirindaj: Ali nimate pri hiši nobenega vzglavja?

Mirmidaj: (deja se, kakor da ne bi razumel.) Hvala, enako tudi vam! (Leže.)

Dirindaj: (vzame Mirmidajevo suknjo, zmota jo skupaj in si jo dene pod glavo.)

Mirmidaj: (skoči kvišku.) Gospod, ta suknja je moja!

Dirindaj: Ne de nič, — samo da imam nekaj pod glavo.

Mirmidaj: (Proti občinstvu.) Stvar postaja vedno zanimivejša. — Ni drugače, nego da žrtvujem noč temni usodi. (Sede v postelji in vgasi luč poleg sebe.) Vgasi tudi ono luč, gospod, ker jaz ne morem spati na svetlem. (Odmor.)

Dirindaj: (V naslonjaču.) Torej vi ste še samec, gospod?

Mirmidaj: Bila mi je menda vže čast, da sem vas obvestil o tem.

Dirindaj: O presrečni človek! (Plane kvišku in hodi zopet gori in doli.) O ljuba prostost, o samska leta — —

Mirmidaj: Prosim, gospod, ne mislite, da je moja spalnica zverinjak.

— Vzbudili boste še ljudi v prtiličju.

Dirindaj: Imate prav. — Včasih

gotovo pahnula v propast ves srbski narod. Da bi se pa vse to zaprečilo, zgodilo se je to, kar smo v prejšnji številki poročali: umorjena sta bila kralj in kraljica ter nastal je v Srbiji prevrat, katerega posledice ne more danes še nikdo preračunati. Ta prevrat pripravljali so že 4 mesece in pripravili so ga najvišji vojaški dostojanstveniki z drugimi uplivnimi srbskimi državniki. Pripravljali pa so ga tako tajno in tako spretno, da je svet zvedel o njem, ko je bil že dovršen na tako grozovit način, da je pretresel vsakemu čutečemu človeku dušo in srce do skrajnosti.

Dogodki v Srbiji.

Glasilo ministra za zunanje zadeve grofa Goluhovskega, ki je dobilo obvestilo najbrže iz diplomatskih virov, poroča, da se je umor srbskega kralja in kraljice izvršil tako le: Zadnji svojo sejo so imeli zarotniki pod predsedstvom podpolkovnika Mišića v sredo zvečer v oficirskem domu. Za umor določili so noč od srede do četrtega. V oficirskem domu ostali so častniki do polnoči, potem so se podali v malih gruclah do konaka. Dospevši tje, razdelili so se v osem oddelkov in vsak teh oddelkov dobil je svoja navodila. Zapupniki, katere so imeli zarotniki v konaku in zunaj konaka, so jim naznanili, da je koncert v dvoru že končal, in da sta odšli iz konaka kraljičini sestri in njuni bratrance. Istodobno prišla sta pred konak dva častnika z jednim bataljonom vojakov 6. pešpolka. Vojaki postavili so se proti dvorcu ter obrnili tje tudi puške. Zdjaj odpre vrtna vrata Panajatić, jeden izmed kraljevih adjutantov, ki je bil istakot zapleten v zaroto. Orožniki, ki so bili na straži, hoteli so zabraniti vohd zarotnikom. Nastal je boj med prvimi in drugimi, streljati so začeli iz revolverjev in pušk in ranjenih je bilo na obeh straneh več oseb. Nekateri izmed kraljevih adjutantov, ostali so kralju zvesti, drugi so se pa pridružili zarotnikom. Med zadnjimi bil je tudi polkovnik Najmović, ki je glasno pozdravil zarotnike. Ko so zarotniki razorožili straže, odprli so pisarno, ki se je nahajala v pritličju. Na stopnicah, ki vodijo iz pritličja v prvo nadstropje, postavil se je zarotnikom nasproti držeč v jedni roki revolver in v drugi sabljo, generalni adjutant Bože Petrović. „Kaj hočete tu?“ vpraša zarotnike, a ti ga vprašajo „Kje sta kralj in kraljica?“ „Povedite nam kje sta kralj in kraljica,“ ponove svoje vprašanje zarotniki. „Nazaj“, zavpije Petrović, v tem trenutku pa ga je zadela krogla iz revolverja nekega poročnika in Petrović se je zgrudil mrtev na tla. V tem hipu pa je nastala tema v dvorcu, kajti zarotniki so pretrgli električno vodilno žico. Kakih trideset zarotnikov zagnalo se je v temi po stopnicah in prišli so kmalu v prvo sobo kraljevega stanovanja. Kraljevi adjutanti, ki so se nahajali med zarotniki, vžgali so sveče in preiskali so z revolverji v rokah vse sobe, da bi našli kralja in kraljico. Odprli so vse omare in druge shrambe. Prevrgli so vse in pregledali so vse sobe štirikrat zaporedoma, a zastoj. Mislili so, da sta kralj in kraljica srečno pobegla. Stari dvorec je z novim zvezan z nekim hodnikom. Tu je spal jeden orožnik. Vsled ropota se je orožnik vzbudil in postavil se je proti zarotnikom, a bil je pri ti priliki ustreljen. Neki

me preveč obvladajo čustva. (Prime stolicco, da bi sedel nanjo ter tolče ves čas ž njo ob pod.)

Mirmidaj: Pojdite rakom žvižgat! Poklical sem vas gori, da bi imel mir, in sedaj — — — (Čuje se od zdolaj trkanje ob strop.) Na, tu ga imaš! V pritličju je vže vse po konci! Prosim vas še enkrat: ležite in spite. (Leže. — Kratek odmor.)

Dirindaj: (stopi zamišljen k oknu in je odpre.) Tukaj hočem stati na straži.

Mirmidaj: (ne da bi ga videl.) Ljubše mi bo, ako ležete v naslonjač. —

Dirindaj: Celo noč bom prežal tukaj kot lev na svoj plen.

Mirmidaj: Odkod pa kar naenkrat tak prepah? — (Se naglo obrne v postelji in zapazi, da je okno odprto.) Gospod, ste-li nori? — Blagovolite nemudoma zapreti okno; jaz sem vže popolnoma prehlajen. (Kašlja.)

Dirindaj: Jaz tudi!

Mirmidaj: (Pol sedé v postelji, ves iz sebe.) Jaz ne potrebujem prehlada, imam vže tako dovolj revmatizma.

kraljičin sluga se je skril v neko malo sobo, a kmalu bili so zarotniki pri njem. Imel je pri sebi revolver in je ž njim težko ranil stotnika Dimitrijevića. V trenutku pa so bili zarotniki pri njem in mu nastavili revolverje proti sencu ter ga prisilili, da je povedal, kam sta se skrila kralj in kraljica. Konečno pa so ga vendar umorili. Odslej začela sta iskati kraljevsko dvojico polkovnik Mašin, sedanj minister javnih del in adjutant Najmović. Prišli so do malih zaprtih vrat. „Tu notri se nahaja Aleksander s svojo ljubovnico“, zaupil je Najmović nasproti častnikom. „Sem sekire,“ zaupilo jih je več, „da razbijemo vrata“. Ko niso mogli tako hitro odpreti vrat, klicali so zarotniki večkrat zaporedoma kralja, a dobili niso nikakega odgovora. V tem hipu pa je prišlo tje več družih zarotnikov, ki so imeli s seboj dinamitne patrone in s temi so tudi razgnali vrata. Pri eksploziji sta bila ubita Najmović in stotnik Miklović. Zarotniki udrli so skozi nastalo votlino in prišli so v celo vrsto sob, v katerih ni stanoval nikdo. Pa tudi tu ni bilo kralja in kraljice. Konečno zapazi polkovnik Mašin neko dublino v steni neke sobe, ki je bila zagrnjena z močnimi zastori in v nji zapazi tudi malo gumbico. Mašin pritisne na gumbico in glej, koj se odpro neka vrata in zarotniki stali so pred neko dolblino v zidu. V ti dolblini sta stala kralj in kraljica na pol oblečena v objemu. Kralj stopi iz dolbline. „Aleksander Obrenović“, zaupije nad kraljem polkovnik Mišić, „odpovej se kroni.“ „Ako mi daste častno besedo, da se nama nič ne zgodi“, odgovori kralj, „potem pojdeva z Vami“. „Naprej“, zaupilo jih je več, „s teboj se ne pogajamo“. Kralj se je hotel ločiti od kraljice, ki je bila blede kot zid in ki se je strašno tresla po celem životu. Častniki so pograbili kralja ter ga povlekli v sredo sobe. „Odpovej se“, upili so vsi. Ker ni kralj ničesar odgovoril, približali so se mu stotnik Andijelković, Luka Lazarević, Dragan Dimitrijević, Luka Radivojević in Savo Tričković ter so ustrelili na njega iz revolverjev. Potem so začeli streljati vanj tudi ostali in kralj Aleksander zgrudil se je na tla doslovno preluknjaj. Potem pograbili so še kraljico Drago, ki je bila že itak na pol mrtva in zadoščal je jeden strel iz revolverja, da se je tudi ona zgrudila mrtna na tla. Trupli pa se nista vrgli na dvorišče. Nekateri so hoteli v resnici tudi to storiti, a polkovnik Mašin je to zabil, češ, da bi bilo to presurovo. Zavili so trupli v rjuhe ter ju prenesli v novi dvorec. Ob dveh urah in pol po polnoči je podpolkovnik Mišić naznanil množici in vojaštvu, da je umor dovršen. Množica upila je na to „Živela armada“.

Premoženje kraljice Drage ne znaša pet milijonov, kakor so to pisali razni listi, marveč le kakih 900.000 frankov. Tudi premoženje kralja Aleksandra ni baš veliko. Skoro vsa zemljišča so jako obložena z dolgovi, a mnogo zemljišč bilo je že tudi poprodanih. Ko je Milan zapustil Srbijo in je obljubil Rusiji, da se več ne povrne vanjo, nakazala mu je Rusija pri nekaterih bankah dva milijona rubljev. A ker ni Milan držal besede in se je zopet povrnil proti volji Rusije v Srbijo, mu je Rusija zarubila vse premoženje. V kraljevem stanovanju našli so sedaj 150.000 frankov.

Kralj Aleksander je bil pri neki pariški banki zavarovan za življenje za pol drugi milijon frankov. Med papirji v kraljevem stanovanju so našli zdaj iz-

Dirindaj: Voščim vam, da bi kmalu okrevali.

Mirmidaj: Ako takoj ne zaprete, rabil bom silo. —

Dirindaj: (zapiraje okno.) Ako vam je prepah neprijeten, mi lahko kar poveste; saj ste vi gospodar v svoji hiši.

Mirmidaj: (leže zopet.) Dobro, da to priznate. — Sedaj pa spiva lepo. —

Dirindaj: (Zamišljen, čez nekoliko časa.) Stanujete-li vže dolgo tukaj, gospod?

Mirmidaj: (obrne se proti steni in molči. Odmor.)

Dirindaj: (Glasneje.) Vprašam vas, gospod, ali stanujete vže dolgo tukaj?

Mirmidaj: (se obregne jezno.) Ne!! —

Dirindaj: (gre hitro k postelji.) Mislite si, gospod. (Tolče močno ob les pri vzglavju.) Razkriti vam hočem svojo nesrečo... Moje srce je prepolno, potrebuje zraka — —

Mirmidaj: Ne morete-li svojega srca ob primernejšem času prezračiti?

(Dalje pride.)

gotovljen načrt zakona, kateri bi se bil predložil že prihodnje dni skupščini in senatu in s katerim bi bil imenovan brat kraljice Drage, poročnik Lunjevica, za prestolonaslednika.

Ruski listi niso mnenja, da poteče vsled zadnjih dogodkov v Srbiji vse gladko in pravijo, da v notranji Srbiji ni vse tako mirno, kakor bi hoteli nekateri. Ruski list „Sviet“ pravi celo, da ni izključeno, da ne bi Avstrija posedla Beligrad, ako začne v Srbiji le nekoliko vreti. —

Presuntivni srbski kralj Peter Karadjordjević se nahaja še vedno v Genfu, ter pričakuje sklepa srbske skupščine, ki se je sešla včeraj, da izbere novega kralja. Listi poročajo, da so se v Beligradu delale zadnje dni velikanske priprave za vsprejem novega kralja, kateremu se pojde pokloniti posebna deputacija, ko bode zbran za kralja. Kdor bi hotel verjeti nekaterim listom, vlada po vsi Srbiji neizrečena radost in zadovoljnost nad zadnjimi dogodki. Po teh poročilih bi bili vsi Srbi prepričani o velikanski sreči, katera čaka Srbijo zdaj, ko se je odkrila Obrenovićeve. V ta poročila pa se je s čutnim vtisom pomešala vest, da so v nedeljo umorili predsednika novega ministerstva Avakumovića. Ako bi se ta vest uresničila, potem pa res ni izključeno, da bi v Srbiji še le zdaj začel konec pri kraju.

Govori se tudi, da se je v nedeljo sam usmrtil podpolkovnik Teodorović, o katerem pravijo, da si je zato končal življenje, ker so baje našli med raznimi pismi v konaku tudi njegovo pismo, s katerim je kralja obvestil o zaroti.

O kralju Aleksandru se govori, da je bil jako strahopeten ter da je hotel zbežati, dočim da je Draga zabrusila pred smrtjo svojim morilecem v obraz besedo podleži. Tudi o njunih bratih Nikodemu in Nikolaju se govori, da sta gledala smrti hladnokrvno v obraz. Ko so ju pripeljali k vojaškemu poveljništvu in so tam sklenili, da je najboljša, ako se ju umori, zapalila sta si baje cigareto ter v tem stanu vsprejela smrtonosni svinec. Tudi bivši min. predsednik Marković in mornarski minister Paulović bi bila rada odnegla pete. Prvi se je bil skril v neki omari, drugi pa v klet, a zaman, našli so ju in hočeš ali nočeš, umreti sta morala obadva.

Sestri kraljice Drage sta zaprti ter čakati na svojo usodo. Najhujše kar se jim bo zgodilo, bo pač to, da bodeta izgubni za vedno iz dežele.

Srečno pa je odnesel pete tajnik kraljev dr. Petrović. Ko so namreč v konaku mesarsko klali in neusmiljeno streljali, bil je on v kavarni in igral na karte. Ko je prišel domov, neslyteč kaj se je v ti noči dogodilo, je izvedel, da so tudi njega iskali doma. Mož seveda si ni dal dvakrat tega povedati, marveč pofulil jo je iz Beligrada tajno kot tat.

Poveljstvo nad vojaštvom v Beligradu ima sedaj svak Dragin, polkovnik Mašin, ki je Drago zabodel. Polkovnik Mašin je bil srdit sovražnik Dragin, katero je sumil, da je njegovega brata zastropila, in ker je njegovega brata, s katerim je bila v prvem zakonu omožena, smrtno mučila ter se celo bahala s svojo nezvestobo.

Kralj Aleksander je že dalje časa, posebno odkar se je uprl ruski car sprejeti njega in Drago v avdijenci, vedel, da bo pregnan iz Srbije. Zato je ulagal zadnji čas denar pri inozemskih bankah. Velikih svot on še ni imel zbranih, temveč denarja si je pa nagrabila Draga.

Mnenja, da bi bilo mej Avstrijo in Rusijo nasprotno radi novega kralja, niso resnična. Kogar bo skupščina proglasila kraljem, tega bodete vlasti poznali in gledali samo na to, da se vrne v Srbijo mir.

Včeraj je skupščina pod predsedstvom predsednika senata Vellmrovića soglasno izvolila Petra Karadjordjevića za srbskega kralja. — Novi kralj se bode imenoval Peter I.

Dotična deputacija odpeljala se je v Genf in bode v četrtek spremljala kralja Petra I. v posebnem vlaknu preko Dunaja v Beligrad. Deputacija šteje 24 članov.

Politični pregled.

Vojaška posvetovanja na Dunaju.

Na Dunaj je bil brzajavno poklican iz Gradca vrhovni vojni nadzornik baron Reinländer. Na Dunaj je bil poklican tudi general knez Lobkovic. Vrše se torej vojaška posvetovanja, ki so v zvezi z dogodki v Beligradu.

Ogrski ministerski predsednik Szell na Dunaju.

Tudi ogrski ministerski predsednik Szell je bil brzajavno poklican na Dunaj, kamor je prišel v soboto. Bil je vsprejet od cesarja v posebni avdijenci, trajajoči nad jedno uro.

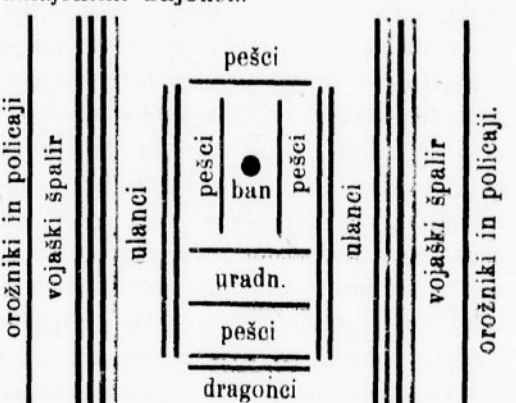
Ministerska kriza na Ogerskem.

Min. predsednik pl. Szell je podal svojo ostavko. Na Dunaj je poklicanih več ogerskih državnikov. Govori se, da bode Szellov naslednik Tisza.

Dogodki na Hrvatskem.

Dogodki v Srbiji so napravili tudi na Hrvatskem mogočen vtis. Iz Zagreba odšla sta koj dva bataljona vojakov na srbsko mejo in ulanci so stražili most, ki vodi čez Savo v Srbijo. Ko so Srbi v Slavoniji čuli glas o dogodkih v Beligradu, so napadli majljarske farme in jih zapalili. Tudi baron Hedervaryju so se baje začele jako tresti hlače. Kako se čuti varnega ban na Hrvatskem in o čemer zatrjuje on vedno najvišje kroge, do katerih pa se ne dopušča ljudi, ki bi jim povedali resnico, dokazuje naj sledeči popis procesije v Zagrebu na dan sv. Rešnjega Telesa.

Procesija se je vršila tako-le: ban je šel za procesijo in nekoliko uradnikov. Bana so stražili spredaj 10 korakov, zadaj 10 korakov in ob obeh straneh vojniki z nasajenimi bajoneti; okoli teh vojakov je bil en bataljon pešcev; ob vojakih pešcih so šli dragonarji in ulanci. Procesija je šla po krajšem potu, kakor drugokrat; po ulicah, po kojih je šla procesija, je stal vojaški špalir in sicer so stali štirje vojniki drug za drugim, vsi z nasajenimi bajoneti.

V sami procesiji ni bilo nikakega meščana; tudi šola se ni udeležila. Ko se je procesija izvršila, je ban sedel v svoj voz in okrog njega eskadron ulancev, in v največjem diru so se spustili proti banovi palači. Po ulici, koder se je peljal ban, je bil tudi vojaški špalir.

Bivša kraljica Natalija nevarno zbolela.

Na kraljico Natalijo, na mater kralja Aleksandra, je vest o umoru sina tako strašno uplivala, da se je bati za njeno življenje. Izvedela je to vest, ko je bila pri maši. Naznanil ji je to njen spovednik. Začuvši to strašno novico, zaječala je Natalija: „O ti moj zapeljani šašal!“

Listi poročajo, da se je Natalija obrnila do grofa Goluhovskega, da bi ta s pomočjo avstrijskega zastopnika v Beligradu, grofa Dumbe, izposloval pri novi srbski vladi, da bi ji ista izročila sinovo truplo, katero bi dala prepeljati v Bijaric in bi mu tam napravila poseben mavzolej.

Pomiloščjenja v Srbiji.

Izdan je od vojnega ministerstva srbskega odlok, s katerim se pomiloščuje 64 častnikov, ki so bili zadnji čas obsojeni v ječo zaradi razaljenj, storjenih proti umorjeni kraljici Dragi in njenemu bratu Lunjevici.

Srbski knezi.

Vsem srbskim vladarjem, brez izjeme je bila usoda kralja nemila. Po prvi revoluciji naperjeni proti Turkom in katero je provzročil Karadjordjević, bili so na Srbskem ti-le vladarji:

I. Jurij Petrović Karadjordjević, ki je bil po naročilu Miloša Obrenovića po svojem povratku v domovino umorjen l. 1817.

II. Miloš Obrenović je bil proglašen za kneza 6. novembra l. 1817. Odpovedati se je moral svoji časti 13. junija 1829.

III. Njegov sin Milan vladal je samo 5 dni. Umrl je za osepnicami.

IV. Sledil mu je Miloš. Ta je vladal od 8. julija l. 1830. do 7. septembra l. 1842. Nastala je revolucija in Miloš je moral bežati.

V. Njegov naslednik je bil Aleksander Karadjordjević od Petra. Ta je vladal od 14. septembra l. 1842. do 22. decembra l. 1858. Tega je odstavila skupščina.

VI. Osemdesetletni Miloš, ki je bil zopet pozvan k vladanju, je umrl 26. septembra l. 1860.

VII. Njemu je sledil njegov sin Mihael. Njega so zarotniki umorili 10. junija l. 1868, torej ravno 35 let pred umorom bivšega kralja Aleksandra.

VIII. Milan Obrenović, ki je bil poprej knez, a je postal kasneje kralj, se je odpovedal prestolu.

IX. Njegov sin Aleksander, ki je storil v četrtek tako žalosten konec, je vladal od l. 1889. do l. 1903.

Kriza v Italijanskem ministerstvu.

Italijansko ministerstvo podalo je kralju svojo ostavko. Vzrok krizi je baje ta, ker je zbornica z malo večino glasov

odklonila predlog, da se vrši preiskava v mornariškem ministerstvu zaradi znane afeze svaka ministra Bettolo, o katerih smo zadnjič poročali.

Državnozbornske volitve v Nemčiji.

Danes 16. t. m. se vrše, kot znano, v Nemčiji splošne volitve za nemški državni zbor. Za 397 mandatov se poteguje nič manj kot 1424 kandidatov, ki pa vkljub kratkemu času niso povsodi še definitivno nastavljeni. Največ je seveda socialnodemokratskih kandidatov, namreč 394; njim sledijo po številu nacionalni liberalci s 178, centrum s 161, svobodomiselnja ljudska stranka s 112 in nemški konservativci s 111 kandidati. Antisemiti kandidirajo v 41, Poljaki v 25, kmečka zaveza v 39 okrajih. Poleg tega je še večje število kandidatov manjših strank in stranic. Primeroma z največ kandidati bo pa zmagal centrum, dočim socialna demokracija niti z desetino kandidatov ne prodre.

Nemčija proti Rusiji.

Nedavno je izšla v Berlinu neka brošura pod naslovom: „Unsere Ampst-Politik“. V tej brošuri pravi pisec, da je prišel za Nemčijo jako žalosten čas, in da je njena politika, ki se je oddaljila od tradicij Karla Velikega, napolnjena s strahom in z neodločnostjo. Prebivalstvo Nemčije narašča sicer od dne do dne tako silno, da ni najti za Vsenemce prostora na nemških tleh. To je sicer resnično, ali pri vsem tem pa ni še vedno potrebno, da se Nemci izseljujejo v prekmorske dežele. Zato pa je treba nastopiti spet staro pot. Osvojiti si je treba severno in južno Rusijo, obrežje baltičkega in severnega morja ter na ta način zaprečiti nadaljni razvoj Rusije, ki postaja vedno nevarnejša zahodni Evropi. Na rodovitnih planjavah južne Rusije, v stari domovini Gotov, ki so pa zdaj jako redko naseljene, je dovolj prostora za milijone nemških kulturonošev, industrijalcev in trgovcev. Pisec brošure nasvetuje Nemčiji, da se združi s Francijo, kateri naj v ta namen povrne Elzascijo in Lotringijo. Tako bi postala Rusija osamljena in bi se ne mogla braniti pred Nemčijo, ki bi našla svojih zaveznikov v prebivalstvu na obalah baltičkega in severnega morja. Pisec brošure pravi končno, da je vojska med Nemčijo in Rusijo neizogibna, ker bo poskusila Nemčija, ki jo smrtni cesarja Franca Jožefa osvojiti si Avstrijo. Kak duh pa da vlada na Nemškem nasproti Rusiji, pokazalo je dovolj proslavljenje 200-letnega obstanka mesta Petrograda. Nemško časopisje je po večini popolnoma preziralo to slavnost. Tisti nemški časopisi pa, ki so pisali o tej slavnosti, pisali so pri tej priliki jako grdo in zaničljivo o Rusiji in njenem prestolnem mestu. Ti časopisi pravijo tudi, da se nahaja skoro vsa industrija in trgovina petrograjska v rokah Nemcev in Angležev in da se imajo Rusi le Nemcem in Angležem zahvaliti za zunanji sijaj, katerega nudi danes mesto Petrograd svojim obiskovalcem. Taka pisava nemških listov mora razveseliti vsakega Slovana in Nemcem hvaležni bomo vedno bolj, kolikor odkritostnejše bodo nastopali nasproti Rusiji. Saj le na tak način se bodo ruskim vodilnim krogom očeli popolnoma odprle in njih obračun z Nemci gotovo ne bo pretežaven, ker je popolnoma gotovo, da tudi nemška drevesa ne zrastejo do neba.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada poročajo, da je na povelje velikega vezirja dal minister bogocastja eksarhatu nalog, da izgube vsi učitelji in duhovniki, ki so se na kakršenkoli način udeleževali macedonskega gibanja, svojo službo. Eksarhat je že odredil potrditveno. Tudi sicer je poskrbel eksarhat, da bi se povrnil mir; v štirih okrajih je bila zaprta polovica šol in okoli ene tretjine cerkv. Dotični učitelji in duhovniki, kolikor jih ni pobegnilo, so bili dejani v preiskovalni zapor ali pa so jih pregnali čez mejo. Dopisi, ki prihajajo iz teh krajev, poročajo, da je nastala velika lakota in beda. Po nekod niso nič sejali jesenskega žita, drugod je pa vojaštvo vse poteptalo in uničilo.

Položaj je jako resen. Številne turške čete stoje ob bolgarski meji. Samo v Arianoplu je 50.000 mož in 300 topov, v mestih Mustafa Paša in Kir Kilissa so vtaborjeni 4 eskadroni konjenikov, ki so vsak trenotek pripravljeni za odhod. Tudi je ob meji navzočih več častnikov turškega generalnega štaba, ki delajo načrte. Število v Skoplju aretiranih Bolgarov je 2000.

Domače in razne novice.

Vabilo na javni shod (izredni občni zbor), katerega priredi društvo »Sloga« v nedeljo 21. junija ob 4.

uri popoldne v Dornbergu na dvorišču g. Albina Šinigoja h. štev. 194, v slučaju neugodnega vremena pa v dvorani občinske hiše z naslednjim dnevnim redom: 1. Vipavska železnica. 2. Uravnava Vipave in pritokov. 3. Brezobrestna posojila vinnogradnikom. 4. Vinska klavzula. 5. Deželne finance in užitinski davek. K obilni udeležbi vabi odbor.

Imenovanja. — Finančni svetnik v Trstu, g. Miroslav Kaderk in višji finančni nadzornik v Kopru, g. Anton Tomasi ni, imenovana sta višjima finančnima svetnikoma.

Umrli je v Ljubljani veletržec g. Fr. Souvan, oče znane veleodlične in spoštovane rodbine.

Za „Šolski Dom“ došlo upravnistvu: Josip Vrtovec, krojač-kremlar v Vel. Žabljah 3 K 40 v; po volitvi župana v Št. Andrežu pri banketu zbrani starašine 28 K.

Hvala!

Še enkrat protestni shodi. — Pod naslovom „Sebe povišujejo druge ponižujejo“, priobčuje zadnja „Soča“ iz peresa znanega zdražbarja, perfidno notico o našem protestnem shodu v Št. Petru pri Gorici, ter pravi, da se je isti izvršil jako klaverno, dočim je resnica, da ni mogel pri skrajno neugodnem vremenu isti bolje izpasti nego je izpadel in da so morali ljudje odhajati, ker niso našli v prostorni dvorani več mesta ter bi ta shod štel na tisoče obiskovalcev, da ne bi tako strašno lil dež celo popoldne. Pismo o shodu, katerega so sklicali „naprednjaki“ in socialni demokratje v Gorici, rekli smo, da je bil shod jako dobro obiskan. Pri vsem tem pa trdi nesramni zdražbar, da smo mi omenjeni shod hoteli poniževati in nas hoče prisiliti, da bi navedli tudi število obiskovalcev istega shoda, ki bi se pa nikakor ne moglo ujemati z onim, katero navaja „Soča“.

Z ozirom na stvar, katera se je na shodu razpravljala, pa se nam ne zdi umestno dalje več o tem govoriti. „Soča“ nam očita tudi, da smo hoteli goriški shod ponižati s tem, ker smo rekli, da so ga sklicali „naprednjaki“ in socialni demokratje ter pravi, da ta naša trditev ni resnična. Taka pisava presega pa že vse meje nesramnosti. Ti ljudje hoteli bi celo sonce na nebu utajiti. Kako ni res, da so tudi socialni demokratje sklicali z „naprednjaki“ vred shod v Gorici, ko so socialni demokratje s posebnimi velikimi plakati, nabitimi po mestnih vogalih, klicali svoje sodruge k shodu, s plakati pravimo, ki so se tiskali tam, kjer se tiska „Soča“. In celo to dejstvo torej hoče nesramni zdražbar utajiti.

Socialnim demokratom je pač dobro znano, kako jih je neko človeče iskalo ter pri njih moledovalo za mnogobrojno udeležbo. Zdej pa, ko so se socialni demokratje obeh narodnosti udeležili shoda prav v mnogobrojnem številu, tako da bi bil shod brez njih navzočnosti in brez navzočnosti naših somišljenikov res prava pravcata mizerja, hoče nesramni zdražbar popolnoma utajiti jedne in druge, kakor da bi se jih sramoval. Jako neljubo nam je ukvarjati se s takimi rečmi, ali bili smo prisiljeni to storiti, ker so tako zahtevali od nas naši somišljeniki in pa tudi zato, da se v pravi luči pokaže grda perfidnost znanega zdražbarja.

Kanonična vizitacija in delitev zakramenta sv. birme v dekanatih Kobarid in Bovec. — Dne 20. junija zvečer dospe naš mil. knez nadškof v Kobarid. Dne 21. junija bo istotam kanonična vizitacija in sv. birma. Isti dan pop. obiskal bode mil. knez nadškof cerkev na ldrskem in se potem proti veru poda na Livek. Dne 22. bo sv. birma na Livku. Proti večeru bode obiskal cerkev v Starem selu ter se od tod poda v Kred, kjer bode dne 23. sv. birma. Dne 24. junija bo sv. birma v Borjani, dne 25. v Breginju; istega popoldne v Logjeh. Na večer istega dne pa pride mil. knez nadškof v Sedlo. Dne 26. t. m. bode sv. birma v Sedlu in sicer predpopoldne, popoldne pa se vrne mil. knez nadškof zopet v Kobarid, kjer bode obiskal podružnice. Dne 27. bode sv. birma na Trnovem pri Kobaridu in sicer predpopoldne, popoldne pa se mil. knez nadškof odpelje na Srpenco. Dne 28. t. m. bo sv. birma na Srpenci predpopoldne, popoldne pa se odpelje mil. knez nadškof v Bovec in bo pri ti priliki obiskal cerkev v Plužni. Dne 29. t. m. bode v Bovec predpopoldne kanonična vizitacija in sv. birma, dočim se bo vršilo popoldne obiskovanje cerkve sv. Trojice in cerkve M. Božje na Polju. Dne 30. t. m. pa bode sv. birma v Čez-Soči, popoldne pa obiskovanje podružnice v Kalu. Dne

1. julija bode kanonična vizitacija in sv. birma v Soči, dne 2. julija v Trenti, dne 3. v Logu in sicer predpopoldne; popoldne pa bo obiskovanje podružnice na Strmcu.

Britko a res. — Pod tem naslovom smo prejeli: Bilo je in je še vedno le pičlemu številu posvetne inteligence znano, kako veliko se zahteva od bogoslovcev, ki si hočejo priboriti pridevek „doktor“. Za uzrok razmeroma malega števila duhovnikov-doktorjev, navajala se je navadno „komoditeta“ duhovnikov in le malo jih je pomislilo, da je le nekaj izvoljenih v duhovščini, ki jim je privoščena sreča, da dobe kraj, da bi zamogli zraven svojih stanovskih službenih dolžnosti, preštudirati ogromno snov, ki tvori predmet rigorozov.

Konečno so začeli rigorozni red na teološki fakulteti pravičnejše presojati — in sicer od strani lajkov — v naučnem ministerstvu. Tam, kjer morajo biti o posameznih doktoratih dobro poučeni, se je uvidelo, da je doktorski klobuk za bogoslovce previsoko obesen, in da se na modroslovni fakulteti dvakrat ložje pribori doktorska čast, nego na bogoslovni. In zaradi tega je tudi naučno ministerstvo iz lastne inicijative ponudilo bogoslovcem jako veliko uslugo. (Glej: Drž. zak. 3. maja t. l.) Pri tej novi odredbi bili st. dve točki merodajni. Olajšanje zahtev, pristopnjevanje in globokejši navod kandidatov k književnemu delovanju. Radi tega se je število rigorozov skrajšalo od 4. na 3. Toda, kakor poprej, tako obstoje tudi sedaj štiri predmetne skupine: 1. špekulativna in pozitivna dogmatika in apologetika; 2. biblični predmeti; 3. cerkvena zgodovina in kanonično pravo; 4. moralna in pastorka. Red rigorozov je prostovoljen. Iz prve skupine (dogmatike) polagati morajo rigoroz vsi brez izjeme; dva naslednja rigoroz si kandidat lahko sam izbere iz ostalih treh skupin. Iz skupine, iz katere ne dela ustnega rigoroz, mora izvršiti znanstveno od dekana potrjeno, ali ožje določeno razpravo, na katero se polaga stroga važnost; ta mora obsegati najmanj tri tiskovne pole in se jo mora vložiti pred ustnimi rigoroz. Od kakovosti te pismene naloge je odvisno, ali se kandidat pripusti k rigorozom, ali ne. Reprobacija pismene razprave je reprobacija rigorozov jednakoveljavna.

Komaj se je ta novi red proglasil (Drž. zak. 3. maja t. l.), ki bi imel stopiti v veljavo z prihodnjim šolskim letom, postavil se je episkopat na stališče, da mora doktor bogoslovja vse znati, in radi tega je sicer pismeno razpravo, ki se jo mora najprej vložiti, akceptiral, a vrh tega zahteva, da mora vsak kandidat polagati rigoroz tudi iz predmetne skupine, ki jo obdeluje znanstvena razprava. — Torej je sedaj nekaj slabše in težje nego je bilo poprej — radi pismene razprave, ki so jo mora vložiti poprej, in ki najprej odločuje usodo kandidatovo. Dobromislača olajšava, ki jo je hotelo dati naučno ministerstvo v prilog bogoslovcem — analogni rigoroznemu redu na modroslovski fakulteti — šla je po vodi. Koristili to bolj — nego namera naučnega ministerstva, kaže nam sedanjost, a še bolje bi vtegnila pokazati bodočnost. X.

Konstituiranje občinskega zastopa v Št. Andrežu. — Mirno in dostojno, kakor so se vršile mirno in dostojno tudi občinske volitve, vršilo se je v soboto konstituiranje šandrežkega občinskega zastopa v navzočnosti c. kr. dvornega svetnika in voditelja c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici, visokor. g. grofa Attensa. Za župana je bil zopet izvoljen dosedanj župan, g. Andrej Lutman. Za prvega podžupana izvoljen je bil g. Franc Paškulin, a za drugega podžupana pa g. Peter Lutman. Po dovršeni volitvi so se zbrali novoizvoljeni občinski zastopniki pri banketu, katerega so se udeležili tudi visokor. g. grof Attens, kurat g. Kosovel in pa nadučitelj g. Furlani. Pri banketu izgovorile so se razne napitnice, kakor n. pr. ona na visokor. g. grofa Attensa, na novoizvoljenega župana itd. Odgovarjajoč na napitnico je g. voditelj c. kr. okr. glavarstva javno pohvalil dosedanje delovanje župana g. Lutmana ter se v obče jako laskavo izrazil sploh o šandrežki občinski upravi. Priporočal je novemu županu in vsem novoizvoljenim zastopnikom, da nadaljujejo upravljati občino v dosedanjem duhu. Posebno je priporočal g. županu, da pazi strogo na mir in red ter da z ozirom na bližino mesta, skrbi za dobro občinsko stražo. Župan, zahvaljujoč se za napitnico, obljubil je, da bo kakor dosedaj, tako tudi odslej po svojih močeh skrbel za napredek in blagostanje občine, v čemer naj bi ga podpirali tudi vsi ostali občinski zastopniki. — Kakor drugokrat, ko pridejo šandrežki občinski možje ob kaki posebni priliki skupaj, spomnili so se tudi

v soboto našega prekoristnega „Šolskega Doma“ ter nabrali zanj 28 K. Da bi našli le mnogo posnemalcev! — Na večer pa je naznanjalo šandrežkim občinarjem veselo pritrkovanje zvono in prižiganje umetelnih ognjev, da se je izvršila ta dan volitev župana in dveh podžupanov.

Slovesno odkritje spomenika cesarja Maksimiljana I. v Korminu. — Odkritje spomenika cesarju Maksimiljanu I., ki se je vršilo v nedeljo, je imelo bolj oficijelen značaj. Spomenik je blagoslovil goriški knez nadškof. Slovesnosti se je udeležil tržaški namestnik grof Goess in mnogo drugih bradnikov. Udeležile so se slovesnosti tudi nekatera veteranska društva. Bili so navzoči tudi mnogi višji častniki in več vpokojenih generalov. Radikani italijanski živeli korminski, katerega pa tam ni malo, se je ta dan poskril. Da ni pri tej slovesnosti manjkalo tudi slovenskih Bricev, razume se samo ob sebi, saj so primorskemu sistemu le o takih prilikah Slovenci dobro došli.

Tatovi. — Pripeljali so te dni v Gorico Ivana Zupana in Danila Pogačnika, katera so prejeli v Ljubljani in katera sta izvršila prejšnje mesece v Gorici gotovo vsaj jedno tatvino, a na katera leti sum, da sta bila deležna tudi drugih tatvin, ki so se izvršile prejšnji mesec v Gorici. Tretji v tej družbi je neki Jurij Huter iz Tiefenbacha, tudi natakar, katerega so, kakor smo že zadnjič poročali, prijeli te dni na Reki. Huter je bil že na Reki zaradi nekega zločina obsojen na jednoletno ječo, katere kazni pa še ni dostal.

Okraden je bil v noči od petka na soboto posestnik Alojzij Brajnik, stanujoč pri Barki. Odnesli so mu tatovi eno jopo, šest salamov in dežnik. Sum leti na nekega delavca, ki je delal nekaj dni pri Brajniku.

Tudi šivilje štrajkajo. — V nedeljo so se zbrale goriške šivilje popoldne k seji in so zahtevale osemurni delavnik ter prvi majnik kot praznik. Ker se niso hotele delodajalke ukloniti tem zahtevam, sklenile so šivilje da hočejo štrajkati. Kakor čujemo, ni bilo vojaštvo zaradi tega konsignirano.

Begun, ki se je sam predstavil. — Te dni se je predstavil tukajšnji vojaški oblasti neki gospod, ki pa ni hotel povedati kako se zove in ji je povedal, da je že pred sedmimi leti pobegnil od ljubljanskega pešpolka št. 17. Dosedaj nahaal se je baje v Milanu, odločil se je pa, da hoče zadostiti svoji vojaški dolžnosti in se je zaradi tega tudi predstavil. Isti dan pa je begun obolel in poslali so ga v bolnišnico.

Surovost. — Na dan Sv. Rešnj. Telesa priredile so društvenice pevmske „Marijine družbe“ romanje na Sv. Goro. Ko so se vračale popoldne s Sv. Gore skozi Solkan domov in so mirno šle mimo neke krčme, nahajajoče se blizu pošte, usulo se je iz te krčme skozi okna nanje vse polno najsurvejših zabavljic in grdih, umazanih psokv. Te zabavljice in psokve izvirale so od nekih mladeničev, ki so se nahajali takrat v krčmi ter so s tem pokazali, da so mnogo surovejši od najpriprostejših pastirjev, živečih v skrajnih gorskih kotih, čeravno žive blizu mesta, kjer bi se lahko naučili nekoliko olike. — Lepi so to sadovi navodobnega napredka. Prišli smo torej tako daleč, da se niti mirno po cesti idoč ljudje ne puste več pri miru. Da, da, žali Bog, da se barabstvo med našo mladino vedno bolj in bolj širi. „Soča“ se v resnico lahko ponaša s svojimi vspehi.

Nesreča pri streljanju. — V Biljah imeli so v nedeljo cerkveno slovesnost. Streljali so pri ti priliki tudi s topiči. Med onimi, ki so streljali, bil je tudi 27 letni France Čuk. Pri petem strelu se je vžgal topič Čuku v rokah in mu je odtrgal meziniec na levi roki ter mu sploh strašno razmesaril levo roko. Čuka so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Norec, ki je žugal našemu cesarju s palico, bivši knjigovodja Jakob Reis, se nahaja zdaj v norišnici. Ko se je v soboto popoldne peljal naš cesar v odprti kočiji iz dvorca v Schönbrun, zbrala se je mnogoštevilna množica, ki je cesarja burno pozdravljala.

Krize vesti o papeževem zdravju. V soboto 13. t. m. so prinesli nekateri listi brzojavke, da je papež umrl, dočim je bila resnica, da je papež še isti dan vsprejel v avdijenci dva kardinala.

Orožniški stražmester Korotaj je v soboto ustrelil orožnika Mihalica v Sv. Juriju ob Dravi, potem pa je hotel ustreliti samega sebe, kar so mu pa zaščitili ter ga spravili v ječo.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obresti pripri-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila
udom na osebni kredit po
6%, in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo.
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni do-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure
Vsak dan od 8. do 12. dop. in
pond. in četrtek od 2. do 4. pop.

Loterijske številke.

15. junija.

Test 39 84 54 6 87
Line 54 31 80 33 81

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . . K 180— do 200—
„ Sandomingo „ 260— „ 280—
„ Java 240— „ 260—
„ Portorico . . . 260— „ 280—
„ Ceylon 350— „ 370—
Slakdor 88— „ 89—
Špeh 160— „ 180—
Petrolj v sodu . . 32— „ 33—
„ „ zaboju . . . 10-50 „ 11—
Maslo surovo . . . 170— „ 200—
„ kuhano 200— „ 220—
Otrobi debele . . . 10-60 „ 12—
„ drobne 10-40 „ 11—
Turšica stara . . . 15-20 „ 16-80
Oves 15— „ 17—

Moka ogerska:

št. 0 K 27-80 št. 1 K 27-20 št. 2 K 26-40
„ 3 „ 25-80 „ 4 „ 25-20 „ 5 „ 24-60
„ 6 K 23-80.

Deželno-kmetijsko izšolana oseba.

Samec, rodod Slovenec, zmožen treh
deželnih jezikov, želi si kakoršnekolik službe,
najraje v mestu ali pa na deželi.
Ponudbe je poslati na upravništvo na-
sega lista.

Naznanilo.

Udano podpisani naz-
nanja p. n. občinstvu, da
je prevzel staro, vsem do-
bro znano gostilno

„Pri treh kronah“

v Gorici, Gosposka ulica
št. 12, katero je po najno-
vejših zahtevah popolno-
ma prenovil.

Toči raznovrstna do-
mača in ptuja vina ter
Pilsensko in Dreherjevo
pivo. Izborna kuhinja, toč-
na postrežba po zmernih
cenah.

Za mnogobrojno obi-
skovanje priporoča se s
vsem spoštovanjem

F. Baumgarten,
gostilničar.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občin-
stvu v mestu in na deželi,
posebno č. duhovščini. —
Ima bogato zalogo blaga
vsake vrste in za vsaki stan,
ter opozarja na ravno došlo
sveže pomladansko blago,
lastni izdelek gotovih oblek
in površnih sukenj. Cene
prav solidne!

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mlinca v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goršice (Senf.)
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove
užigalice. — V zalogi se dobijo tudi te-
stenine trdke Žnidaršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

V odlikovanem fotografskem
atelje-u

Anton Jerkič,

v Gorici,

Gosposka ulica št. 7

drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotograf-
sko stroko spadajoča dela v
najmodernejšem stilu in ne-
prekosljivo natančnostjo po
jako zmernih cenah; pripo-
roča se tudi v izdelovanje
krajnih in drugih raz-
glednic, ki so priznane kot
najlepše.

Z odličnim spoštovanjem
se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

V najem

se odda pod zelo ugodnimi pogoji
enonadstropna hiša z vrtom ob šem-
peterski cesti v Št. Petru pri Gorici.
Natančneje se poizve pri ta-
mošnjem županstvu.

Sadjarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:

burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzelilni št. 20.

Krojaška mojstra Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče
Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 14. do 20. junija

Zanimivo potovanje skozi mesto Paris.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odperto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Po vsestranskem prevdarku in preskušnji se
bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7, zmiraj najbolji najlepši in
temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke,
trakove svile zadnje novosti
za bluze, pajčolane, pasove,
predpasnike, rokavice, nogavice,
dežnike, solnčnike, bluze, čevlje,
vse potrebščine za obleke, kakor:
podlage, sukanec, svila, gumbi,
vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano
perilo najboljše vrste, jopice
za hribolazce; kolesarje, veslarje;
zadnje novosti ovratnic,
ovratnikov, zapestnic, nogavic,
rokavic, hlačnikov, čepic,
čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko
zalogo obče priznane najbolj
modercev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice,
pajčolane vsake vrste, obleke,
čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne
narodne trakovke, kojim preskrbi
na zahtevo vsakvrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Izhaja vsa tiskana in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dan va praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdjevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Krvava žaloigra v Beligradu.

Grozni konec kralja Aleksandra in njegove soproge Drage je tak, da mora pretresti vsakogar, v katerem bije še količjak čuteče srce. Vsak človek, ki ne dopušča, da bi imel pri njegovem počenjanju jedino in odločujočo besedo le njegov razum, ki hladnokrvno računajoč z okoliščinami neusmiljeno potepta vse, kar se postavlja po robu njegovim spekulacijam, marveč ki prepušča tudi človeško čutečemu srcu nekaj besede, ne more drugače, nego da nejevoljno zmaje z glavo ter da globoko obžaluje način, na kateri se je storil konec Obrenovićem v strašni noči od srede do četrta v beligradskem dvorcu. Vsak človek, v katerem ni še popolnoma okamenel čut usmiljenja, se nehote povpraša, ali bi se Srbija ne mogla na drug način znebiti kralja Aleksandra in njegove soproge Drage, posebno pa, ako je res, da so se že vsi Srbi naveličali nepremišljenega počenjanja kraljevske dvojice, katero bi dovedlo prej ali slej srbsko državo do popolnega propada. Torej o tem, da je bil skrajni čas storiti konec neznosnim razmeram v Srbiji, o tem pravimo, je bil prepričan vsakdo, ki je s paznim očesom sledil dogodkom zadnjih let v ti nesrečni državi. Ali z načinom, na kateri se je ta konec storil, se pa nikakor ne morejo vjemati oni, katerim ni srce še popolnoma okamenelo in ki so prepričani, da ni bil popolnoma izključen vsak drugi poskus storiti nesrečnega kralja Aleksandra in kraljico Drago neškodljiva. Posebno pa nastane vprašanje, ako sta bila v tem pogledu jedina srbski narod in srbska vojska. Taki in jednaki čuti nas obdajajo, premišljuje o vsem tem, kar se je dogodilo v noči od srede na četrtek v beligradskem dvorcu, in kar ne najde sara v zadnjih stoletjih, kar nas pa tihote živo spominja nekdanjega rimskega imperalizma in njegovih pretorijev.

Bodisi pa temu kakorkoli, gotovo je vsakogar, da grehov, ki so povzročili to grozno katastrofo, ni imel vseh na vesti kralj Aleksander, marveč da so bili to tudi veliki meri grehi njegovega očeta Milana, katerega dedščino je prevzel Aleksander v najkritičnejših časih. Sploh ni ga kmalu človeka, ki bi se bil rodil pod tako nesrečno zvezdo, kakor se je rodil kralj Aleksander. Vše v najmlajših

letih, komaj 13 let star, prepuščen je bil samemu sebi. Žalostne razmere, ki so vladale med njegovim očetom Milanom in njegovo materjo Natalijo, vplivati so morale gotovo jako neugodno na njegovo vzgojo. Njegov oče Milan, največji pusto-lovež prejšnjega veka, udan je bil vsem strastem najnižje vrste, bil je brez vsakega značaja in skozi in skozi podel. Prizadejal je svoji visoko izobraženi in plemenito čuteči soprogi Nataliji toliko žaljenj, da je bila tudi ona večkrat prisiljena reagirati na vse to, kar je ž njo počenjal moralno popolnoma propali Milan. Zaraditega prišlo je pa med njima pogostokrat do jako burnih prizorov, katerim je bil priča tudi takrat še jako mladi Šaša, na katerega niso taki prizori gotovo dobro in odgojevalno vplivali. Da je zadostil njegov oče svojim nebrzdanim strastem, potreboval je ogromne svote denara, katere je jemal iz državnih blagajnic, ki pa niso bile posebno dobro z denarjem preskrbljene in se je morala vsled tega država pogostoma zadolževati pri zunanjih državah in denarnih mogotcih. Da se je pa to lagje dogodilo, spravljal je Milan na važna državniška mesta samo svoje kreature, več ali manj demoralizirane ljudi, ki so z Milanom vred žrle iz državne blagajnic. Če se je pa denar porabil v take namene, zanemarjala se je javna uprava v vseh svojih panogah, zanemarljive so se razne prepotrebne naprave, od katerih je bilo odvisno ljudsko blagostanje.

Bili pa so v Srbiji možje, ki so vse to videli in kateri so ljubili svojo rodno domovino in svoje brate. Zato so pa nastopili celo javno proti takemu postopanju kralja Milana in njegovih kreatur. A gorje jim je bilo, kajti kralj Milan preganjal jih je s kruto silo in neštevilno takih mož ječalo je po srbskih ječah. Mnogo njih pa je živelo tudi v prognanstvu. Ali srbski narod začel je odpirati oči in nejevolja postajala je vedno splošnejša. Zdaj sta prišli še nesrečni vojski s Turki in pa ona z Bolgari, ki sta naprtli Srbiji velikanskih stroškov in je srbsko prebivalstvo ječalo pod visokim bremenom raznih davščin. To priliko so Milanovi nasprotniki porabili, da so med narodom še bolj podkurili nevoljo proti kralju. Kralj Milan si ni bil svest svojega življenja, čeravno je iskal pristašev zdaj pri jedni, zdaj pri drugi stranki, da bi pozornost od sebe odvrnil ter da bi

se le stranke prepirale med seboj. Ali ta igra ni mogla trajati dolgo časa in nevarnost za Milana postajala je od dne do dne večja. Kralj Milan se je naveličal takega življenja in dogovoril s svojimi nasprotniki radikali novo ustavo, se odpovedal v prilog svojemu sinu, naročil regenta in obrnil Srbiji hrbet. Nekaj mesecev pozneje sredi poletja 1889. je bil mladi kralj Aleksander v samostanski cerkvi Jiča pri Kraljevu maziljen za kralja. Tedaj ni imel niti 13 let. Tih, resen in zamišljen je sedel pri prvem obedu mej regenti in ministri, zapuščen od svojih roditeljev. Vrnil se je v Beligrad, vladali so drugi, sam pa je nadaljeval svoje študije. Tako so potekla prva tri leta njegove vlade.

Na krmilu so bili radikali. Prvi regent Ristić je vodil posle v dosedanjem tiru, na tihem pa pospeševal razpad radikalne stranke. V dobi teh borb je pa umrl soregent general Protić; radikali so že mislili, da so zopet na vrhuncu, toda Ristić jim je prekrizal račun in odpustil radikalni kabinet. Na krmilo je prišla liberalna vlada, skupščina je bila razpuščena in bil se je eden najljutejih volivnih bojev.

V tej hudi stiski je prišel radikalcem na pomoč razkralj Milan, ki se je začasno spravil z Natalijo in dobil od nje 100.000 frankov drobiža. Ostavil je Pariz in prišel v Beligrad je takoj pričel z radikali pogajanja glede proglašenja Aleksandra polnoletnim. Poskus se mu je kmalu posrečil in na tihem, brez vednosti regentov in ministrov, je bilo vse pripravljeno za izvedbo državnega prevrata.

Dogodek sam je bil sledeči: Kralj Aleksander je ravno dostal zopet seme-stralno izkušnjo in slavil zmago v krogu regentov in ministrov. Sredi obeda pa pride h kralju njegov pobočnik in mu zašepeče na uho: »Vse je pripravljeno!« Tedaj se pa dvigne mladi kralj in nagovori prisotne z naslednjimi besedami: »Gospoda regenti in ministri! Odgovornostipolne službe ste opravljali z največjo vnemo in zato vam izražam svojo kraljevsko zahvalo. V sedanjih zamotanih in težavnih razmerah se mi pa zdi nujno potrebno, da sam prevzamem vladne vajeti, in prosim Vas, da se odpoveste!«

Kralj je po teh besedah ostavil dvorano, kmalu nato pa je oborožena sila prisilila regente in ministre k odpovedi in jih proglasila za ujete. Radikali so

prišli na vrhunec na vseh mestih in dr. Dokić, bivši vzgojitelj, je postal ministerski predsednik. Aleksander je postal polnoleten in vladal dalje enkrat s to, drugič z drugo stranko. Najnovejša prememba ustave je bila menda že peta v dobi njegove vlade.

Povratak kralja Milana in njegova smrt sta dogodka, ki sta še vsem v živem spominu.

Dne 21. julija 1900. pa je presenetila vso Evropo vest o zaroki kralja Aleksandra z 39-letno bivšo dvorno damo kraljice Natalije, hčere nekega Panta in njegove žene Lunjevica, Drago udovo Mašin.

Ta zaroka se je izvršila v kljub odločnemu odporu kabineta, Milana in Natalije in kralju je bilo dobro znano, da bo ta korak služil njegovim nasprotnikom kot dobro sredstvo za agitacijo. Vsled tega izdal je na narod obširno proklamacijo, v kateri je hvalil vrline svoje zaročenke, napovedoval veliko zakonsko srečo, ki ga čaka tembolj, ker je zaročenka iz naroda. Prva posledica zaroke je bila demisijska Gjorgjevičevega kabineta in razkralja Milana kot armadnega poveljnika. Vsi nasprotni poskusi so bili brezuspešni in dne 9. avgusta 1900. se je vršila poroka. Draga je zasedla prestol in s tem videla izpolnjene svoje namene. Njen upliv na kralja je bil neomejen. Kdor ni bil ž njo, je bil neusmiljeno odstranjen. Toda kmalu so se čule vesti o razporih v kraljevi rodbini. Znane so njene intrige in sleparije, s katerimi je vzbudila v narodu nado na prestolonaslednika; z nečuvno prefriganostjo je znala odstraniti vse zapreke. Vse svoje ljudi je preskrbela z mastnimi službami, zase v pariški banki založila veliko svoto in le brata Nikodema Lunjevico še ni mogla preskrbeti s primernim mestom. Toda tudi to je znala doseči pri svojem Aleksandru. Določeno je namreč bilo, da se Lunjevica o prvi primerni priliki proglasi za prestolonaslednika.

V ta namen so se tudi izvršile zadnje volitve v skupščino pod groznim pritiskom vlade tako, da so prišli v skupščino samo taki ljudje, ki bi slepo služili kot orodje Draginim naklepom in bi proglasili brata kraljice Drage, Nikodema Lunjevico, za prestolonaslednika. Ta bi bil najhujši udarec ugledu srbske države in srbskega naroda in izcimiti bi se znala celó domača mejsebojna vojska, ki bi

LISTEK.

Nocoj je prav lep večer!

Veseloigra. — Priredil Soški.

(Dalje.)

Drugi prizor.

Mirmidaj in Dirindaj.

Dirindaj: (vstopi in reče vznemoljen.) Proklete stopnice! Še malo in polomil bi si bil vrat in noge. (Položi ključ na omarico.)

Mirmidaj: Ako bi bil vedel, da me obišče kdo danes še po polnoči, bil bi se bolje pripravil na to. — (Zapazi, da so vrata odprta do kraja.) Oprostite, ali pride še kdo za vami?

Dirindaj: (maha z mokrim klobukom, ga dene na umivalnik in pristoni k umivalniku tudi palico.)

Mirmidaj: No, sedaj mu bom moral biti še ponižen sluga! — (Postavi svečnik na pisalno mizo in zapre vrata; v tem odpre Dirindaj okno.)

Dirindaj: Uprav vis-à-vis! —

Mirmidaj: (zapre za njim okno.)

Torej stanuje uprav vis-à-vis? —

Dirindaj: Jaz obupam!

Mirmidaj: Kaj?!

Dirindaj: (hodi sem in tje.) Meni ne odpreti?! — Škandal! — Ako ne bi bilo tako pozno, mislil bi, da ni nikogar doma. (Mirmidaju, ki se pomika vedno za njim in drgne z brisalko pod.) Kaj pa počenjate? (Umakne se na desno.)

Mirmidaj: Rad sem na suhem. Mislite-li, da sem Noetova barka, — vi — personificirani vesoljni potop? —

Dirindaj: Ako se ne motim, imam pravega cepca pred seboj. (Stopi zopet k oknu.) Vse temno v mojem stanovanju. —

Mirmidaj: (vzame meh in zapiha ogenj.) Zakuril bom, da se poprej posušite...

Dirindaj: (Za se.) Kaj naj skeptam iz tega, — to bi bilo grozno! (Hodi razburjen gori in doli.)

Mirmidaj: Prijatelj, glejte, kako

mirilo. Precej čez polnoči je vže; kako bi bilo, ako bi poskusila malo spati? —

Dirindaj: Spati? — (Sleče svršnik in ga vrže na posteljo.) Rad bi spal, a zdi se mi nemogoče.

Mirmidaj: (potegne hitro svršnik s postelje in ga obesi čez stolico.) Oprostite, postelja je za-me, ne za vašo suknjo.

Dirindaj: Kaj, imate-li samo eno posteljo?

Mirmidaj: Ne potrebujem jih več. Dirindaj: (Zamišljeno.) Meni ne odpreti!

Mirmidaj: (kažoč na naslonjač.) Tu boste spali izvrstno.

Dirindaj: (omahne v naslonjač.) Če bi to dopustil nemir v mojem srcu.

Mirmidaj: Torej — lahko noč! (Zleze v posteljo.)

Dirindaj: Ali nimate pri hiši nobenega vzglavja?

Mirmidaj: (dela se, kakor da ne bi razumel.) Hvala, enako tudi vam!

Dirindaj: (vzame Mirmidajevo suknjo, zmota jo skupaj in si jo dene pod glavo.)

Mirmidaj: (skoči kvišku.) Gospod, ta suknja je moja!

Dirindaj: Ne de nič, — samo da imam nekaj pod glavo.

Mirmidaj: (Proti občinstvu.) Stvar postaja vedno zanimivejša. — Ni drugače, nego da žrtvujem noč temni usodi. (Sede v postelji in vgaši luč poleg sebe.) Vgašite tudi ono luč, gospod, ker jaz ne morem spati na svetlem. (Odmor.)

Dirindaj: (V naslonjaču.) Torej vi ste še samec, gospod?

Mirmidaj: Bila mi je menda vže čast, da sem vas obvestil o tem.

Dirindaj: O presrečni človek! (Plane kvišku in hodi zopet gori in doli.) O ljuba prostost, o samska leta — — —

Mirmidaj: Prosim, gospod, ne mislite, da je moja spalnica zverinjak. — Vzbudili boste še ljudi v pritličju.

gotovo pahnula v propast ves srbski narod. Da bi se pa vse to zaprečilo, zgodilo se je to, kar smo v prejšnji številki poročali: umorjena sta bila kralj in kraljica ter nastal je v Srbiji prevrat, katerega posledice ne more danes še nikdo preračunati. Ta prevrat pripravljali so že 4 mesece in pripravili so ga najvišji vojaški dostojanstveniki z drugimi uplivnimi srbskimi državniki. Pripravljali pa so ga tako tajno in tako spretno, da je svet zvedel o njem, ko je bil že dovršen na tako grozovit način, da je pretresel vsakemu čutečemu človeku dušo in srce do skrajnosti.

Dogodki v Srbiji.

Glasilo ministra za zunanje zadeve grofa Goluhovskega, ki je dobilo obvestilo najbrže iz diplomatskih virov, poroča, da se je umor srbskega kralja in kraljice izvršil tako le: Zadnje svojo sejo so imeli zarotniki pod predsedstvom podpolkovnika Mišića v sredo zvečer v oficirskem domu. Za umor določili so noč od srede do četrtka. V oficirskem domu ostali so častniki do polnoči, potem so se podali v malih gruclah do konaka. Dospeli tje, razdelili so se v osem oddelkov in vsak teh oddelkov dobil je svoja navodila. Zapupniki, katere so imeli zarotniki v konaku in zunaj konaka, so jim naznanili, da je koncert v dvoru že končal, in da sta odšli iz konaka kraljicini sestri in njuni bratranci. Istodobno prišla sta pred konak dva častnika z jednim bataljonom vojakov 6. pešpolka. Vojaki postavili so se proti dvorcu ter obrnili tje tudi puške. Zdaj odpre vrtna vrata Panajatić, jeden izmed kraljevih adjutantov, ki je bil istakotako zapleten v zaroto. Orožniki, ki so bili na straži, hoteli so zabraniti vstop zarotnikom. Nastal je boj med prvimi in drugimi, streljati so začeli iz revolverjev in pušk in ranjenih je bilo na obeh straneh več oseb. Nekateri izmed kraljevih adjutantov, ostali so kralju zvesti, drugi so se pa pridružili zarotnikom. Med zadnjimi bil je tudi polkovnik Najmović, ki je glasno pozdravil zarotnike. Ko so zarotniki razorožili stražo, odprli so pisarno, ki se je nahajala v pritličju. Na stopnicah, ki vodijo iz pritličja v prvo nadstropje, postavil se je zarotnikom nasproti držeč v jedni roki revolver in v drugi sabljo, generalni adjutant Bože Petrović. „Kaj hočete tu?“ vpraša zarotnike, a tiga vprašajo „Kje sta kralj in kraljica?“ „Povedite nam kje sta kralj in kraljica,“ ponove svoje vprašanje zarotniki. „Nazaj“, zavpije Petrović, v tem trenutku pa ga je zadel kroglica iz revolverja nekega poročnika in Petrović se je zgrudil mrtev na tla. V tem hipu pa je nastala tema v dvorcu, kajti zarotniki so pretrgali električno vodilno žico. Kakih trideset zarotnikov zagnalo se je v temi po stopnicah in prišli so kmalu v prvo sobo kraljevega stanovanja. Kraljevi adjutanti, ki so se nahajali med zarotniki, vžgali so sveče in preiskali so z revolverji v rokah vse sobe, da bi našli kralja in kraljico. Odprli so vse omare in druge shrambe. Prevrgli so vse in pregledali so vse sobe štirikrat zaporedoma, a zastoni. Mislili so, da sta kralj in kraljica srečno pobegla. Stari dvorec je z novim zvezan z nekim hodnikom. Tu je spal jeden orožnik. Vsled ropota se je orožnik vzbudil in postavil se je proti zarotnikom, a bil je pri ti priliki ustreljen. Neki

me preveč obvladajo čustva. (Prime stolic, da bi sedel nanjo ter tolče ves čas ž njo ob pod.)

Mirmidaj: Pojdite rakom žvižgat! Poklical sem vas gori, da bi imel mir, in sedaj — — — (Čuje se od zdolaj trkanje ob strop.) Na, tu ga imaš! V pritličju je vže vse po konci! Prosim vas še enkrat: ležite in spite. (Leže. — Kratak odmor.)

Dirindaj: (stopi zamišljen k oknu in je odpre.) Tukaj hočem stati na straži.

Mirmidaj: (ne da bi ga videl.) Ljubše mi bo, ako ležete v naslonjač. —

Dirindaj: Celo noč bom prežal tukaj kot lev na svoj plen.

Mirmidaj: Od kod pa kar nenkrat tak prepah? — (Se naglo obrne v postelji in zapazi, da je okno odprto.) Gospod, ste-li nori? — Blagovolite nemudoma zapreti okno; jaz sem vže popolnoma prehlajen. (Kašlja.)

Dirindaj: Jaz tudi!

Mirmidaj: (Pol sedé v postelji, ves iz sebe.) Jaz ne potrebujem prehlada,

kraljičin sluga se je skril v neko malo sobo, a kmalu bili so zarotniki pri njem. Imel je pri sebi revolver in je z njim težko ranil stotnika Dimitrijevića. V trenutku pa so bili zarotniki pri njem in mu nastavili revolverje proti sencu ter ga prisilili, da je povedal, kam sta se skrila kralj in kraljica. Konečno pa so ga vendar umorili. Odslej začela sta iskati kraljevsko dvojico polkovnik Mašin, sedanjí minister javnih del in adjutant Najmović. Prišli so do malih zaprtih vrat. „Tu notri se nahaja Aleksander s svojo ljubovnico“, zaupil je Najmović nasproti častnikom. „Sem sekire,“ zaupilo jih je več, „da razbijemo vrata“. Ko niso mogli tako hitro odpreti vrat, klicali so zarotniki večkrat zaporedoma kralja, a dobili niso nikakega odgovora. V tem hipu pa je prišlo tje več drugih zarotnikov, ki so imeli s seboj dinamične patrone in s temi so tudi razgnali vrata. Pri eksploziji sta bila ubita Najmović in stotnik Miklović. Zarotniki udrlí so skozi nastalo votlino in prišli so v celo vrsto sob, v katerih ni stanoval nikdo. Pa tudi tu ni bilo kralja in kraljice. Konečno zapazi polkovnik Mašin neko dublino v steni neke sobe, ki je bila zagrnjena z močnimi zastori in v nji zapazi tudi malo gumbico. Mašin pritisne na gumbico in glej, koj se odpro neka vrata in zarotniki stali so pred neko dolbino v zidu. V ti dolbini sta stala kralj in kraljica na pol oblečena v objemu. Kralj stopi iz dolbine. „Aleksander Obrenović“, zaupije nad kraljem polkovnik Mišić, „odpovej se kroni.“ „Ako mi daste častno besedo, da se nama nič ne zgodi“, odgovori kralj, „potem pojdeva z Vami“. „Naprej“, zaupilo jih je več, „s teboj se ne pogajamo“. Kralj se je hotel ločiti od kraljice, ki je bila blede kot zid in ki se je strašno tresla po celem životu. Častniki so pograbili kralja ter ga povlekli v sredo sobe. „Od-povej se“, upili so vsi. Ker ni kralj ničesar odgovoril, približali so se mu stotnik Andjelković, Luka Lazarević, Dragan Dimitrijević, Luka Radivojević in Savo Tripković ter so ustrelili na njega iz revolverjev. Potem so začeli streljati vanj tudi ostali in kralj Aleksander zgrudil se je na tla doslovno preluknjan. Potem pograbili so še kraljico Drago, ki je bila že itak na pol mrtva in zadoščal je jeden strel iz revolverja, da se je tudi ona zgrudila mrtva na tla. Trupli pa se nista vrgli na dvorišče. Nekateri so hoteli v resnici tudi to storiti, a polkovnik Mašin je to zabranil, češ, da bi bilo to presurovo. Zavili so trupli v rjuhe ter ju prenesli v novi dvorec. Ob dveh urah in pol po polnoči je podpolkovnik Mišić naznanil množici in vojaštvu, da je umor dovršen. Množica upila je na to „Živela armada“.

Premoženje kraljice Drage ne znaša pet milijonov, kakor so to pisali razni listi, marveč le kakih 900.000 frankov. Tudi premoženje kralja Aleksandra ni baš veliko. Skoro vsa zemljišča so jako obložena z dolgovi, a mnogo zemljišč bilo je že tudi poprodanih. Ko je Milan zapustil Srbijo in je obljubil Rusiji, da se več ne povrne vanjo, nakazala mu je Rusija pri nekaterih bankah dva milijona rubljev. A ker ni Milan držal besede in se je zopet povrnil proti volji Rusije v Srbijo, mu je Rusija zarubila vse premoženje. V kraljevem stanovanju našli so sedaj 150.000 frankov.

Kralj Aleksander je bil pri neki parizki banki zavarovan za življenje za pol drugi milijon frankov. Med papirji v kraljevem stanovanju so našli zdaj iz-

Dirindaj: Voščim vam, da bi kmalu okrevale.

Mirmidaj: Ako takoj ne zaprete, rabil bom silo. —

Dirindaj: (zapiraje okno.) Ako vam je prepah neprijeten, mi lahko kar poveste; saj ste vi gospodar v svoji hiši.

Mirmidaj: (leže zopet.) Dobro, da to priznate. — Sedaj pa spiva lepo. —

Dirindaj: (Zamišljen, čez nekoliko časa.) Stanujete-li vže dolgo tukaj, gospod?

Mirmidaj: (obrne se proti steni in molči. Odmor.)

Dirindaj: (Glasneje.) Vprašam vas, gospod, ali stanujete vže dolgo tukaj?

Mirmidaj: (se obregne ježno.) Ne!! —

Dirindaj: (gre hitro k postelji.) Mislite si, gospod. (Tolče močno ob les pri vzglavju.) Razkriti vam hočem svojo nesrečo... Moje srce je prepolno, potrebuje zraka — —

Mirmidaj: Ne morete-li svojega srca ob primernejšem času prezračiti?

gotovljen načrt zakona, kateri bi se bil predložil že prihodnje dni skupščini in senatu in s katerim bi bil imenovan brat kraljice Drage, poročnik Lunjevica, za prestolonaslednika.

Ruski listi niso mnenja, da poteče vsled zadnjih dogodkov v Srbiji vse gladko in pravijo, da v notranji Srbiji ni vse tako mirno, kakor bi hoteli nekateri. Ruski list „Sviet“ pravi celo, da ni izključeno, da ne bi Avstrija posedla Beligrad, ako začne v Srbiji le nekoliko vreti. —

Presuntivni srbski kralj Peter Karadjordjević se nahaja še vedno v Genfu, ter pričakuje sklepa srbske skupščine, ki se je sešla včeraj, da izbere novega kralja. Listi poročajo, da so se v Beligradu delale zadnje dni velikanske priprave za vsprejem novega kralja, kateremu se pojde poklonit posebna deputacija, ko bode zbran za kralja. Kdor bi hotel verjeti nekaterim listom, vlada po vsi Srbiji neizrečena radost in zadovoljnost nad zadnjimi dogodki. Po teh poročilih bi bili vsi Srbi prepričani o velikanski sreči, katere čaka Srbijo zdaj, ko se je odkrila Obrenovićeve. V ta poročila pa se je s čutnim vtisom pomešala vest, da so v nedeljo umorili predsednika novega ministerstva Avakumovića. Ako bi se ta vest uresničila, potem pa res ni izključeno, da bi v Srbiji še le zdaj začel konec pri kraju.

Govori se tudi, da se je v nedeljo sam usmrtil podpolkovnik Teodorović, o katerem pravijo, da si je zato končal življenje, ker so baje našli med raznimi pismi v konaku tudi njegovo pismo, s katerim je kralja obvestil o zaroti.

O kralju Aleksandru se govori, da je bil jako strahopeten ter da je hotel zbežati, dočim da je Draga zabrusila pred smrtjo svojim morilecem v obraz besedo podleži. Tudi o njunih bratih Nikodemu in Nikolaju se govori, da sta gledala smrti hladnokrvno v obraz. Ko so ju pripeljali k vojaškemu poveljništvu in so tam sklenili, da je najboljšo, ako se ju umori, zapalila sta si baje cigareto ter v tem stanu vsprejela smrtonosni svinec. Tudi bivši min. predsednik Marković in mornarski minister Paulović bi bila rada odnesla pete. Prvi se je bil skril v neki omari, drugi pa v klet, a zaman, našli so ju in hočeš ali nočeš, umreti sta morala obadva.

Sestri kraljice Drage sta zaprti ter čakati na svojo usodo. Najhujše kar se jim bo zgodilo, bo pač to, da bode izgnani za vedno iz dežele.

Srečno pa je odnesel pete tajnik kraljev dr. Petrović. Ko so namreč v konaku mesarsko klali in neusmiljeno streljali, bil je on v kavarni in igral na karte. Ko je prišel domov, nesluče kaj se je v ti noči dogodilo, je izvedel, da so tudi njega iskali doma. Mož seveda si ni dal dvakrat tega povedati, marveč pofulil jo je iz Beligrada tajno kot tat.

Poveljstvo nad vojaštvom v Beligradu ima sedaj svak Dragin, polkovnik Mašin, ki je Drago zabodel. Polkovnik Mašin je bil srdit sovražnik Dragin, katero je sumil, da je njegovega brata zastropila, in ker je njegovega brata, s katerim je bila v prvem zakonu omožena, smrtno mučila ter se celo bahala s svojo nezvestobo.

Kralj Aleksander je že dalje časa, posebno odkar se je uprl ruski car sprejeti njega in Drago v avdijenci, vedel, da bo pregnan iz Srbije. Zato je ulagal zadnji čas denar pri inozemskih bankah. Velikih svot on še ni imel zbranih, temveč denarja si je pa nagrabila Draga.

Mnenja, da bi bilo mej Avstrijo in Rusijo nasprostvo radi novega kralja, niso resnična. Kogar bo skupščina proglasila kraljem, tega bodele vlasti priznale in gledali samo na to, da se vrne v Srbijo mir.

Včeraj je skupščina pod predsedstvom predsednika senata Velimirovića soglasno izvolila Petra Karadjordjevića za srbskega kralja. —

Novi kralj se bode imenoval Peter I. Dotična deputacija odpeljala se je v Genf in bode v četrtek spremljala kralja Petra I. v posebnem vlaku preko Dunaja v Beligrad. Deputacija šteje 24 članov.

Politični pregled.

Vojaška posvetovanja na Dunaju.

Na Dunaj je bil brzajavno poklican iz Gradca vrhovni vojni nadzornik baron Reinländer. Na Dunaj je bil poklican tudi general knez Lobković. Vrše se torej vojaška posvetovanja, ki so v zvezi z dogodki v Beligradu.

Ogrski ministerski predsednik Szell na Dunaju.

Tudi ogrski ministerski predsednik Szell je bil brzajavno poklican na Dunaj, kamor je prišel v soboto. Bil je vsprejet od cesarja v posebni avdijenci, trajajoči

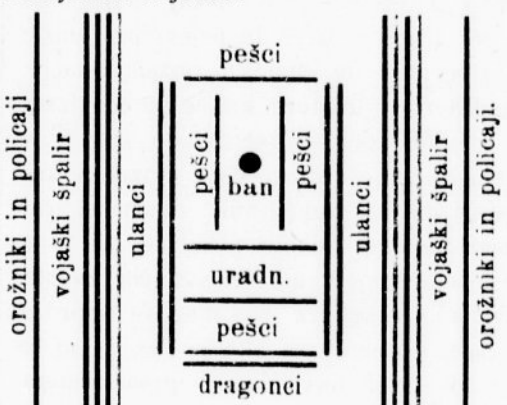
Ministerska kriza na Ogerskem.

Min. predsednik pl. Szell je pod svojo ostavko. Na Dunaj je poklicanih več ogrskih državnikov. Govori se, da bode Szellov naslednik Tisza.

Dogodki na Hrvatskem.

Dogodki v Srbiji so napravili tudi na Hrvatskem mogočen vtis. Iz Zagreba odšla sta koj dva batalijona vojakov na srbsko mejo in ulanci so stražili most, ki vodi čez Savo v Srbijo. Ko so Srbi v Slavoniji čuli glas o dogodkih v Beligradu, so napadli madjarske farane in jih zapalili. Tudi barona Hedervaryja so se baje začele jako tresti hlače. Kako se čuti varnega ban na Hrvatskem in o čemer zatrjuje on vedno najvišje kroge, do katerih pa se ne dopušča ljudi, ki bi jim povedali resnico, dokazuje naj sledeči popis procesije v Zagrebu na dan sv. Rešnjega Telesa.

Procesija se je vršila tako-le: ban je šel za procesijo in nekoliko uradnikov. Bana so stražili spredaj 10 korakov, zadaj 10 korakov in ob obeh straneh vojaši z nasajenimi bajoneti; okoli teh vojakov je en batalijon pešcev; ob vojakih-pešcih so šli dragonarji in ulanci. Procesija je šla po krajšem potu, kakor drugokrat; po ulicah, po kojih je šla procesija, je stal vojaški špalir in sicer so stali štirje vojaši drug za drugim, vsi z nasajenimi bajoneti.

V sami procesiji ni bilo nikakega meščana; tudi šola se ni udeležila. Ko se je procesija izvršila, je ban sedel v svoj voz in okrog njega eskadron ulancev, in v največjem diru so se spustili proti banovi palači. Po ulici, koder se je peljal ban, je bil tudi vojaški špalir.

Bivša kraljica Natalija nevarno zbolela.

Na kraljico Natalijo, na mater kralja Aleksandra, je vest o umoru sina tako strašno uplivala, da se je bati za njeno življenje. Izvedela je to vest, ko je bila pri maši. Naznanil ji je to njen spovednik. Začevši to strašno novico, zajela je Natalija: „O ti moj zapeljani šaša!“.

Listi poročajo, da se je Natalija obrnila do grofa Goluhovskega, da bi ta s pomočjo avstrijskega zastopnika v Beligradu, grofa Dumbe, izposloval pri novi srbski vladi, da bi ji ista izročila sinovo truplo, katero bi dala prepeljati v Bijaric in bi mu tam napravila poseben mavzolej.

Pomiloščenja v Srbiji.

Izdan je od vojnega ministerstva srbskega odlok, s katerim se pomiloščuje 64 častnikov, ki so bili zadnji čas obsojeni v ječo zaradi razaljenj, storjenih proti umorjeni kraljici Dragi in njenemu bratu Lunjevici.

Srbski knezi.

Vsem srbskim vladarjem, brez izjeme je bila usoda jako nemila. Po prvi revoluciji naperjeni proti Turkom in katero je povzročil Karadjordjević, bili so na Srbskem ti-le vladarji:

I. Jurij Petrović Karadjordjević, ki je bil po naročilu Miloša Obrenovića po svojem povratku v domovino umorjen l. 1817;

II. Miloš Obrenović je bil proglašen za kneza 6. novembra l. 1817. Odpovedati se je moral svoji časti 13. junija 1829;

III. Njegov sin Milan vladal je samo 5 dni. Umril je za osepniciami.

IV. Sledil mu je Miloš. Ta je vladal od 8. julija l. 1830. do 7. septembra l. 1842. Nastala je revolucija in Miloš je moral bežati;

V. Njegov naslednik je bil Aleksander Karadjordjević od Petra. Ta je vladal od 14. septembra l. 1842. do 22. decembra l. 1858. Tega je odstavila skupščina;

VI. Osemdesetletni Miloš, ki je bil zopet pozvan k vladanju, je umrl 26. septembra l. 1860;

VII. Njemu je sledil njegov sin Mihael. Njega so zarotniki umorili 10. junija l. 1868, torej ravno 35 let pred umorom bivšega kralja Aleksandra.

VIII. Milan Obrenović, ki je bil poprej knez, a je postal kasneje kralj, se je odpovedal prestolu;

IX. Njegov sin Aleksander, ki je storil v četrtek tako žalosten konec, je vladal od l. 1889. do l. 1903.

Kriza v Italijanskem ministerstvu.

Italijansko ministerstvo podalo je kralju svojo ostavko. Vzrok krizi je baje

odlonila predlog, da se vrši preiskava v mornariškem ministerstvu zaradi znane afere svaka ministra Bettolo, o katerih smo zadnjice poročali.

Državnozbornske volitve v Nemčiji.

Danes 16. t. m. se vrše, kot znano, v Nemčiji splošne volitve za nemški državni zbor. Za 397 mandatov se poteguje nič manj kot 1424 kandidatov, ki pa vkljub kratkemu času niso povsodi še definitivno nastavljeni. Največ je seveda socialnodemokratskih kandidatov, namreč 394; njim sledijo po številu nacionalni liberalci s 178, centristi s 161, svobodomiselna ljudska stranka s 112 in nemški konservativci s 111 kandidati. Antisemiti kandidirajo v 41, Poljaki v 25, kmečka zaveza v 39 okrajih. Poleg tega je še večje število kandidatov manjših strank in stranic. Primeroma z največ kandidati bo pa zmagal centrist, dočim socialna demokracija niti z desetino kandidatov ne prodre.

Nemčija proti Rusiji.

Nedavno je izšla v Berlinu neka brošura pod naslovom: „Unsere Ampst-Politik“. V tej brošuri pravi pisec, da je prišel za Nemčijo jako žalosten čas, in da je njena politika, ki se je oddaljila od tradicij Karla Velikega, napolnjena s strahom in z neodločnostjo. Prebivalstvo Nemčije narašča sicer od dne do dne tako silno, da ni najti za Vsenemce prostora na nemških tleh. To je sicer resnično, ali pri vsem tem pa ni še vedno potrebno, da se Nemci izseljujejo v prekmorske dežele. Zato pa je treba nastopiti spet staro pot. Osvojiti si je treba severno in južno Rusijo, obrežje baltškega in severnega morja ter na ta način zaprečiti nadaljni razvoj Rusije, ki postaja vedno nevarnejša zahodni Evropi. Na rodovitnih planjavah južne Rusije, v stari domovini Gotov, ki so pa zdaj jako redko naseljene, je dovolj prostora za milijone nemških kulturonošcev, industrijalcev in trgovcev. Pisec brošure nasvetuje Nemčiji, da se združi s Francijo, kateri naj v ta namen povrne Elzascio in Lotringijo. Tako bi postala Rusija osamljena in bi se ne mogla braniti pred Nemčijo, ki bi našla svojih zaveznikov v prebivalstvu na obalah baltškega in severnega morja. Pisec brošure pravi končno, da je vojska med Nemčijo in Rusijo neizogibna, ker bo poskusila Nemčija, ko po smrti cesarja Franca Jožefa osvoji si Avstrijo. Kak duh pa da vlada na Nemškem nasproti Rusiji, pokazalo je dovolj proslavljanje 200-letnega obstanka mesta Petrograda. Nemško časopisje je po večini popolnoma preziralo to slavnost. Tisti nemški časopisi pa, ki so pisali o tej slavnosti, pisali so pri tej priliki jako grdo in zaničljivo o Rusiji in njenem prestolnem mestu. Ti časopisi pravijo tudi, da se nahaja skoro vsa industrija in trgovina petrograjska v rokah Nemcev in Angležev in da se imajo Rusi le Nemcem in Angležem zahvaliti za zunanji sijaj, katerega nudi danes mesto Petrograd svojim obiskovalcem. Taka pisava nemških listov mora razveseliti vsakega Slovana in Nemcem hvaležni bodemo vedno bolj, kolikor odkritosrečnejše bodo nastopali nasproti Rusiji. Saj le na tak način se bodo ruskim vodilnim krogom oči popolnoma odprle in njih obračun z Nemci gotovo ne bo pretežaven, ker je popolnoma gotovo, da tudi nemška drevesa ne zrastejo do neba.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada poročajo, da je na povelje velikega vezirja dal minister bogočastja eksarhatu nalog, da izgube vsi učitelji in duhovniki, ki so se na kakršenkoli način udeleževali macedonskega gibanja, svojo službo. Eksarhat je že odredil potrebno. Tudi sicer je poskrbel eksarhat, da bi se povrnil mir; v štirih okrajih je bila zaprta polovica šol in okoli ene tretjine cerkv. Dotični učitelji in duhovniki, kolikor jih ni pobegnilo, so bili dejani v preiskovalni zapor ali pa so jih pregnali čez mejo. Dopisi, ki prihajajo iz teh krajev, poročajo, da je nastala velika lakota in beda. Po nekod niso nič sejali jesenskega žita, drugod je pa vojaštvo vse poteptalo in uničilo.

Položaj je jako resen. Številne turške čete stoje ob bolgarski meji. Samo v Arianoplu je 50.000 mož in 300 topov, v mestih Mustafa Paša in Kir Kilissa so vtaborjeni 4 eskadroni konjenikov, ki so vsak trenotek pripravljeni za odhod. Tudi je ob meji navzočih več častnikov turške generalnega štaba, ki delajo načrte. Število v Skoplju aretiranih Bolgarov je 2000.

Domače in razne novice.

Vabilo na javni shod (izredni občni zbor), katerega priredi društvo

uri popoldne v Dornbergu na dvorišču g. Albina Šinigoja h. stev. 194, v slučaju neugodnega vremena pa v dvorani občinske hiše z naslednjim dnevnim redom: 1. Vipavska železnica. 2. Uravnava Vipave in pri-tokov. 3. Brezobrestna posojila vinnogradnikom. 4. Vinska klavzula. 5. Deželne finance in užitinski davek. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Imenovanja. — Finančni svetnik v Trstu, g. Miroslav Kaderk in višji finančni nadzornik v Kopru, g. Anton Tomasi, imenovana sta višjima finančnima svetnikoma.

Umrli je v Ljubljani veletržec g. Fr. Souvan, oče znane veleodlične in spoštovane rodbine.

Za „Šolski Dom“ došlo upravnistvu: Josip Vrtovec, krojač-kre-mar v Vel. Zablju 3 K 40 v; po volitvi župana v St. Andrežu pri banketu zbrani starašine 28 K.

Hvala!

Še enkrat protestni shodi. — Pod naslovom „Sebe povišujejo druge ponižujejo“, priobčuje zadnja „Soča“ iz peresa znanega zdražbarja, perfidno notico o našem protestnem shodu v St. Petru pri Gorici, ter pravi, da se je isti izvršil jako klaverno, dočim je resnica, da ni mogel pri skrajno neugodnem vremenu isti bolje izpasti nego je izpadel in da so morali ljudje odhajati, ker niso našli v prostorni dvorani več mesta ter bi ta shod štel na tisoče obiskovalcev, da ne bi tako strašno lil dež celo popoldne. Piseč o shodu, katerega so sklicali „naprednjaki“ in socialni demokratje v Gorici, rekli smo, da je bil shod jako dobro obiskan. Pri vsem tem pa trdi nesramni zdražbar, da smo mi omenjeni shod hoteli poniževati in nas hoče prisiliti, da bi navedli tudi število obiskovalcev istega shoda, ki bi se pa nikakor ne moglo ujemati z onim, katero navaja „Soča“.

Z ozirom na stvar, katere se je na shodu razpravljala, pa se nam ne zdi umestno dalje več o tem govoriti. „Soča“ nam očita tudi, da smo hoteli goriški shod ponižati s tem, ker smo rekli, da so ga sklicali „naprednjaki“ in socialni demokratje ter pravi, da ta naša trditev ni resnična. Taka pisava presega pa že vse meje nesramnosti. Ti ljudje hoteli bi celo solnce na nebu utajiti. Kako ni res, da so tudi socialni demokratje sklicali z „naprednjaki“ vred shod v Gorici, ko so socialni demokratje s posebnimi velikimi plakati, nabitimi po mestnih vogalih, klicali svoje soderge k shodu, s plakati pravimo, ki so se tiskali tam, kjer se tiska „Soča“. In celo to dejstvo torej hoče nesramni zdražbar utajiti.

Socialnim demokratom je pač dobro znano, kako jih je neko človeče iskalo ter pri njih moledovalo za mnogobrojno udeležbo. Zdaj pa, ko so se socialni demokratje obeh narodnosti udeležili shoda prav v mnogobrojnem številu, tako da bi bil shod brez njih navzočnosti in brez navzočnosti naših somišljenikov res prava pravcata mizerija, hoče nesramni zdražbar popolnoma utajiti jedne in druge, kakor da bi se jih sramoval. Jako neljubo nam je ukvarjati se s takimi rečmi, ali bili smo prisiljeni to storiti, ker so tako zahtevali od nas naši somišljeniki in pa tudi zato, da se v pravi luči pokaže grda perfidnost znanega zdražbarja.

Kanonična vizitacija in delitev zakramenta sv. birme v dekanatih Kobarid in Bovec. — Dne 20. junija zvečer dospel naš mil. knez nadškof v Kobarid. Dne 21. junija bode istotam kanonična vizitacija in sv. birma. Isti dan pop. obiskal bode mil. knez nadškof cerkev na Idrskem in se potem proti veveru poda na Livek. Dne 22. bo sv. birma na Livku. Proti večeru bode obiskal cerkev v Staremsetu ter se od tod poda v Kred, kjer bode dne 23. sv. birma. Dne 24. junija bo sv. birma v Borjani, dne 25. v Breginju; istega popoldne v Logjeh. Na večer istega dne pa pride mil. knez nadškof v Sedlo. Dne 26. t. m. bode sv. birma v Sedlu in sicer predpopoldne, popoldne pa se vrne mil. knez nadškof zopet v Kobarid, kjer bode obiskal podružnice. Dne 27. bode sv. birma na Trnovem pri Kobaridu in sicer predpopoldne, popoldne pa se mil. knez nadškof odpelje na Srpenco. Dne 28. t. m. bo sv. birma na Srpenci predpopoldne, popoldne pa se odpelje mil. knez nadškof v Bovec in bo pri ti priliki obiskal cerkev v Plužni. Dne 29. t. m. bode v Bovec predpopoldne kanonična vizitacija in sv. birma, dočim se bo vršilo popoldne obiskovanje cerkve sv. Trojice in cerkve M. Božje na Polju. Dne 30. t. m. na bode sv. birma v Čemur.

1. julija bode kanonična vizitacija in sv. birma v Soči, dne 2. julija v Trenti, dne 3. v Logu in sicer predpopoldne; popoldne pa bo obiskovanje podružnice na Strmen.

Britko a res. — Pod tem naslovom smo prejeli: Bilo je in je še vedno le pičlemu številu posvetne intelingence znano, kako veliko se zahteva od bogoslovcev, ki si hočejo priboriti pridevek „doktor“. Za uzrok razmeroma malega števila duhovnikov-doktorjev, navajala se je navadno „komoditeta“ duhovnikov in le malo jih je pomislilo, da je nekaj izvoljenih v duhovščini, ki jim je privoščena sreča, da dobe kraj, da bi zamogli zraven svojih stanovskih službenih dolžnosti, preštudirati ogromno snov, ki tvori predmet rigorozov.

Konečno so začeli rigorozni red na teološki fakulteti pravičneje presojati — in sicer od strani laikov — v naučnem ministerstvu. Tam, kjer morajo biti o posameznih doktoratih dobro poučeni, se je uvidelo, da je doktorski klobuk za bogoslovce previsoko obešen, in da se na modroslovni fakulteti dvakrat ložje pribori doktorska čast, nego na bogoslovni. In zaradi tega je tudi naučno ministerstvo iz lastne inicijative ponudilo bogoslovcem jako veliko uslugo. (Glej: Drž. zak. 3. maja t. l.) Pri tej novi odredbi bili sta dve točki merodajni. Olajšanje zahtev, pristopnjevanje in globokejši navod kandidatov k književnemu delovanju. Radi tega se je število rigorozov skrajšalo od 4. na 3. Teda, kakor poprej, tako obstoje tudi sedaj štiri predmetne skupine: 1. spekulativna in pozitivna dogmatika in apologetika; 2. biblični predmeti; 3. cerkvena zgodovina in kanonično pravo; 4. moralka in pastoralka. Red rigorozov je prostovoljen. Iz prve skupine (dogmatike) polagati morajo rigoroz vsi brez izjeme; dva naslednja rigoroz si kandidat lahko sam izbere iz ostalih treh skupin. Iz skupine, iz katere ne dela ustnega rigoroz, mora izvršiti znanstveno od dekana potrjeno, ali ožje določeno razpravo, na katero se polaga stroga važnost; ta mora obsegati najmanj tri tiskovne pole in se jo mora vložiti pred ustnimi rigoroz. Od kakovosti te pismene naloge je odvisno, ali se kandidat pripusti k rigorozom, ali ne. Reprobacija pismene razprave je reprobacija rigorozov jednakoveljavna.

Komaj se je ta novi red proglasil (Drž. zak. 3. maja t. l.), ki bi imel stopiti v veljavo z prihodnjim šolskim letom, postavil se je episkopat na stališče, da mora doktor bogoslovja vse znati, in radi tega je sicer pismeno razpravo, ki se jo mora najprej vložiti, akceptiral, a vrh tega zahteva, da mora vsak kandidat polagati rigoroz tudi iz predmetne skupine, ki jo obdeluje znanstvena razprava. — Torej je sedaj nekaj slabše in težje nego je bilo poprej — radi pismene razprave, ki so jo mora vložiti poprej, in ki naprej odločuje usodo kandidato. Dobromsleča olajšava, ki jo je hotelo dati naučno ministerstvo v prilog bogoslovcem — analogni rigoroznemu redu na modroslovski fakulteti — šla je po vodi. Koristi-li to bolj — nego namera naučnega ministerstva, kaže nam sedanjost, a še bolje bi vtegnila pokazati bodočnost. X.

Konstituiranje občinskega zastopa v St. Andrežu. — Mirno in dostojno, kakor so se vršile mirno in dostojno tudi občinske volitve, vršilo se je v soboto konstituiranje štandrežkega občinskega zastopa v navzočnosti c. kr. dvornega svetnika in voditelja c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici, visokor. g. grofa Attensa. Za župana je bil zopet izvoljen dosedanji župan, g. Andr. Lutman. Za prvega podžupana izvoljen je bil g. Franc Paškulin, a za drugega podžupana pa g. Peter Lutman. Po dovršeni volitvi so se zbrali novoizvoljeni občinski zastopniki pri banketu, katerega so se udeležili tudi visokor. g. grof Attens, kurat g. Kosovel in pa nadučitelj g. Furlani. Pri banketu izgovorile so se razne napitnice, kakor n. pr. ona na visokor. g. grofa Attensa, na novoizvoljenega župana itd. Odgovarjajoč na napitnico je g. voditelj c. kr. okr. glavarstva javno pohvalil dosedanje delovanje župana g. Lutmana ter se v obče jako laskavo izrazil sploh o štandrežki občinski upravi. Priporočal je novemu županu in vsem novoizvoljenim zastopnikom, da nadaljujejo upravljati občino v dosedanjem duhu. Posebno je priporočal g. županu, da pazi strogo na mir in red ter da z ozirom na bližino mesta, skrbi za dobro občinsko stražo. Župan, zahvaljujoč se za napitnico, obljubil je, da bo kakor dosedaj, tako tudi odslej po svojih močeh skrbel za napredek in blagostanje občine, v čemer naj bi ga podpirali tudi vsi ostali občinski zastopniki. — Kakor drugekrat, ko pri-

v soboto našega prekornega „Šolskega Doma“ ter nabrali zanj 28 K. Da bi našli le mnogo posnemalcev! — Na večer pa je naznanjalo štandrežkim občinarjem veselo pritrkovanje zvonov in prižiganje umetelnih ognjev, da se je izvršila ta dan volitev župana in dveh podžupanov.

Slovesno odkritje spomenika cesarja Maksimilijana I. v Korminu. — Odkritje spomenika cesarju Maksimiljanu I., ki se je vršilo v nedeljo, je imelo bolj oficijelen značaj. Spomenik je blagoslovil goriški knez nadškof. Slovesnosti se je udeležil tržaški namestnik grof Goess in mnogo drugih uradnikov. Udeležile so se slovesnosti tudi nekatera veteranska društva. Bili so navzoči tudi mnogi višji častniki in več vpokojenih generalov. Radikalni italijanski živelj korminski, katerega pa tam ni malo, se je ta dan poskril. Da ni pri tej slovesnosti manjkalo tudi slovenskih Bricev, razume se samo ob sebi, saj so primorskemu zistemu le o takih prilikah Slovenci dobro došli.

Tatovi. — Pripeljali so te dni v Gorico Ivana Zupana in Danila Pogačnika, katera so prejeli v Ljubljani in katera sta izvršila prejšnje mesece v Gorici gotovo vsaj jedno tatvino, a na katera leti sum, da sta bila deležna tudi drugih tatvin, ki so se izvršile prejšnji mesec v Gorici. Tretji v tej družbi je neki Jurij Huter iz Tiefenbacha, tudi natakar, katerega so, kakor smo že zadnjice poročali, prijeli te dni na Reki. Huter je bil že na Reki zaradi nekega zločina obsojen na jednoletno ječo, katere kazni pa še ni dostal.

Okraden je bil v noči od petka na soboto posestnik Alojzij Brajnik, stanujoč pri Barki. Odnegli so mu tatovi eno jopo, šest salamov in dežnik. Sum leti na nekega delavca, ki je delal nekaj dni pri Brajniku.

Tudi šivilje štrajkajo. — V nedeljo so se zbrale goriške šivilje popoldne k seji in so zahtevale osemurni delavnik ter prvi majnik kot praznik. Ker se niso hotele delodajalke ukloniti tem zahtevam, sklenile so šivilje da hočejo štrajkati. Kakor čujemo, ni bilo vojaštvo zaradi tega konsignirano.

Begun, ki se je sam predstavil. — Te dni se je predstavil tukajšnji vojaški oblasti neki gospod, ki pa ni hotel povedati kako se zove in ji je povedal, da je že pred sedmimi leti pobegnil od ljubljanskega pešpolka št. 17. Dosedaj nahajal se je baje v Milanu, odločil se je pa, da hoče zadostiti svoji vojaški dolžnosti in se je zaradi tega tudi predstavil. Isti dan pa je begun obolev in poslali so ga v bolnišnico.

Surovost. — Na dan Sv. Rešnj. Telesa priredile so društvenice pevmske „Marijine družbe“ romanje na Sv. Goro. Ko so se vračale popoldne s Sv. Gore skozi Solkan domov in so mirno šle mimo neke krčme, nahajajoče se blizu pošte, usulo se je iz te krčme skozi okna nanje vse polno najsurovejših zabavljic in grdih, umazanih psov. Te zabavljice in psovke izvirale so od nekih mladeničev, ki so se nahajali takrat v krčmi ter so s tem pokazali, da so mnogo surovejši od najpriprostejših pastirjev, živečih v skrajnih gorskih kotih, čeravno žive blizu mesta, kjer bi se lahko naučili nekoliko olike. — Lepi so to sadovi navodobnega napredka. Prišli smo torej tako daleč, da se niti mirno po cesti idoč ljudje ne puste več pri miru. Da, da, žali Bog, da se barabstvo med našo mladino vedno bolj in bolj širi. „Soča“ se v resnico lahko ponaša s svojimi vspehi.

Nesreča pri streljanju. — V Biljah imeli so v nedeljo cerkveno slovesnost. Streljali so pri ti priliki tudi s topiči. Med onimi, ki so streljali, bil je tudi 27 letni France Čuk. Pri petem strelu se je vžgal topič Čuku v rokah in mu je odtrgal mezinco na levi roki ter mu sploh strašno razmesaril levo roko. Čuka so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Norec, ki je žugal našemu cesarju s palico, bivši knjigovodja Jakop Reis, se nahaja zdaj v norišnici. Ko se je v soboto popoldne peljal naš cesar v odprti kočiji iz dvorca v Schönbrun, zbrala se je mnogoštevilna množica, ki je cesarja burno pozdravljala.

Krlike vesti o papeževem zdravju. V soboto 13. t. m. so prinesli nekateri listi brzojavke, da je papež umrl, dočim je bila resnica, da je papež še isti dan vsprejel v avdienci dva kardinala.

Orožniški stražmester Korotaj je v soboto ustrelil orožnika Mihalica v Sv. Juriju ob Dravi, potem pa je hotel ustreliti samega sebe, kar so mu pa zabranili ter ga spravili v ječo.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdržene obresti pripri-
sujajo koncu leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila
udom na osebni kredit po
6%, in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo.
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvorja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure
Vsak dan od 8. do 12. dop. in
pond. in četrtek od 2. do 4. pop.

Loterijske številke.

15. junija.

Trst 39 84 54 6 87
Linc 54 31 80 33 81

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . . K 180— do 200—
„ Sandomingo „ 260— „ 280—
„ Java 240— „ 260—
„ Portorico . . . 260— „ 280—
„ Ceylon 350— „ 370—
Slakdor 88— „ 89—
Špeh 160— „ 180—
Petroliji v sodu . . 32— „ 33—
„ „ zaboju . . . 10 50 „ 11—
Maslo surovo . . . 170— „ 200—
„ kuhano 200— „ 220—
Otrobi debele . . . 10 60 „ 12—
„ drobne 10 40 „ 11—
Turšica stara . . . 15 20 „ 16 80
Oves 15— „ 17—

Moka ogerska:

št. 0 K 27 80 št. 1 K 27 20 št. 2 K 26 40
„ 3 „ 25 80 „ 4 „ 25 20 „ 5 „ 24 60
št. 6 K 23 80.

Deželno-kmetijsko izšolana oseba.

Samec, rod. Slovenec, zmožen treh
deželnih jezikov, želi si kakoršnekolik službe,
najraje v mestu ali pa na deželi.

Ponudbe je poslati na upravništvo na-
sega lista.

Naznanilo.

Udano podpisani naz-
nanja p. n. občinstvu, da
je prešel staro, vsem do-
bro znano gostilno

„Pri treh kronah“

v Gorici, Gosposka ulica
št. 12, katero je po najno-
vejših zahtevah popolno-
ma prenovil.

Toči ravnopravna do-
mača in ptuja vina ter
Pilsensko in Dreherjevo
pivo. Izborna kuhinja, toč-
na postrežba po zmernih
cenah.

Za mnogobrojno obi-
skovanje priporoča se s
vsem spoštovanjem

F. Baumgarten,
gostilničar.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občin-
stvu v mestu in na deželi,
posebno č. duhovščini. —
Ima bogato zalogo blaga
vsake vrste in za vsaki stan,
ter opozarja na ravno došlo
sveže pomladansko blago,
lastni izdelek gotovih oblek
in površnih sukenj. Cene
brav solidne!

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mlinca v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goršice (Senf.)
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove
užigalice. — V zalogi se dobijo tudi te-
stenine trdke Žnidaršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, ter drugo v stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,
trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

V odlikovanem fotografskem
atelije-u
Anton Jerkič,
v Gorici,
Gosposka ulica št. 7
drugo nadstropje
izdelujejo se vsa v fotograf-
sko stroko spadajoča dela v
najmodernejšem stilu in ne-
prekosljivo natančnostjo po
jako zmernih cenah; pripo-
roča se tudi v izdelovanje
krajinskih in drugih raz-
glednic, ki so priznane kot
najlepše.
Z odličnim spoštovanjem
se priporoča
Ant. Jerkič,
fotograf.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici

V najem

se odda pod zelo ugodnimi pogoji
enonadstropna hiša z vrtom ob šem-
peterski cesti v št. Petru pri Gorici.
Natančneje se poizve pri ta-
mošnjem županstvu.

Sadjarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici
Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzelišni št. 20.

Krojaška mojstra Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča
pristna bela in črna vina
iz vipavskih, furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmernne. Postrežba poštna.

Mejnarodni panorama
iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.
Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče
Josipa Verdija št. 38.
Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.
Vsak teden nov program!
Od 14. do 20. junija
Zanimivo potovanje skozi mesto Paris.
Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.
Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.
Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Po vsestranskem prevdarku in preskušnji se
bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki
J. Zornik, Gorica
Gosposka ulica 7, zmiraj najboljji najlepši in
temu primerno najceneje blago. Posebno pa:
Za dame:
Krasne okraske za obleke,
trakove svile zadnje novosti
za bluze, pajčolane, pasove,
predpasnike, rokavice, nogavice,
dežnike, solnčnike, bluze, čevlje,
vse potrebščine za obleke, kakor:
podlage, sukanec, svila, gumble,
vezenja, zaponke itd.
Za gospode:
Raznovrstno belo in barvano
perilo najboljše vrste, jopice
za hribolazce; kolesarje, veslarje;
zadnje novosti ovratnic,
ovratnikov, zapestnic, nogavic,
rokavic, hlačnikov, čepic,
čevljev, dežnikov itd.
Opozarja
prečastite dame, na svojo veliko
zalogo obče priznane najboljih
modernej v vsake cene.
Za birmarce
in otroke; rokavice, nogavice,
pajčolane vsake vrste, obleke,
čepice, razno perilo.
Za slavnosti
in druge veselice: vsakovrstne
narodne trakove, kojim preskrbi
na zahtevo vsakovrstne napise.